

TÜM MALİYE SEN

Tüm Maliye Çalışanları Sendikası Yayın Organı

Aralık 1997

Sayı: 11

**ASGARİ GEÇİM STANDARDI 117 MİLYON
% 30 ZAMLI MAAŞ 50 MİLYON
SEFALET ÜCRETİNE HAYIR!**

- ZORUNLU TASARRUFLARIN GASPINA
- EK ÜCRETLERDEKİ KEYFİ UYGULAMALARA
- SAHTE SENDİKA YASA TASLAĞINA
- PERSONEL REJİMİ REFORMU ALDATMACASINA
- EKONOMİK SOSYAL KONSEYE
- MEZARDA EMEKLİLİĞE ve

98 BÜTÇESİNE KARŞI

11 ARALIK 1997'DE

**ÜRETİMLERİN GELİR GÜCÜMÜZÜ
KULLANACAGIZ**

Uzun zamandır sendikamızın yayın organı çeşitli nedenlerle çıkartılmadı. En önemli sebep mali konuda yaşanan sıkıntılar olarak gösterilse de tek başına belirleyici olan değil. Çünkü yayının dağıtımını esnasında Maliyetinin çalışanlarımız tarafından karşılanması bu gerekçeyi kendiliğinden ortadan kaldırıyor.

O halde asıl sebep ne?

Örgütlü mücadelenin gerekliliği olan sorumlulukların, tabandan tavana tüm yatay ve dikey ilişkiler düzeyinde yerine getirilemeyişi diğer çalışmalarda olduğu gibi yayının sürecinde de yaşanan sorunların kaynağı olmuştur.

1995 yılının Eylül ayından itibaren yayına ara vermek zorunda kalan Tüm Maliye-Sen dergisinin çıkartılmayışında da bu sebep oldukça etkilidir. Zira derginin dağıtım ve geriye dönüşünde yaşananlar göstermiştir ki; örgütümüzün bir bütün olarak, derginin içeriği ve finansını sağlayan akışın sürekliliğini sağlayamayışı böylesi bir sonucu ortaya çıkarmıştır.

O halde bundan sonraki süreçte yapılması gerekenler neler?

Bir çalışmaya başlarken çalışmayı yürütecek bir kadronun varlığının yanı sıra koordinasyonu ve sürekliliği sağlayacak bir işleyişin gerekliliğini unutmadan, geçmiş dönemdeki eksikliklerimizi gidermeye çalışalım.

Tüm olumsuzluklara rağmen işyerlerimizde dönük çalışmalarımızı sürdürürken sorunların tartışılıp alternatiflerinin sunulduğu, politikalarının kitlelere ulaştırılmasında eğitici yanının ön plana alındığı bir yayında; her birimizin önemli oranda katkı sunacağına inanarak destek sunalım.

Kendimizi bu yayının bir parçası gibi hissederek üyesi işyeri temsilcisi ve yöneticileri olarak içeriğinden yayın politikalarına kadar söz söyleme hakkına sahip ve yayını sürekli kılabilecek çalışmalar yürütelim.

Yayının Şubemize/Temsilciliğimize ulaş-

tığı andan itibaren çalışanlarımıza ulaştırmak, yayını tartıştırmak ve düşüncelerini ve katkılarını sunmalarında yardımcı olacak yöntemler geliştirelim.

Dergi maliyet ücretlerini en kısa süre içerisinde genel merkez hesabına aktaracak şekilde çalışmalar yürütelim. Aksi durumda yayın akışında yaşanacak sorunun kaynağı olacağımızı unutmayalım. Zira derginin devamlılığı bir boyutuyla finansının sürekliliği demektir.

Basın Yayın Sekreterliği olarak İstanbul'da oluşturduğumuz çalışma komisyonu ile önümüzdeki dönemde yayının periyodik olarak çıkarılmasını hedefliyoruz. Bu nedenle tüm arkadaşlarımızın sorumluluklarının bilinciyle hareket edeceğine inanıyoruz.

Uzun süredir yayının aracılığıyla sizlere ulaştıramadığımız fakat gündemimizi de uygun olarak oluşturan Personel Rejimi Reformu Taslağı- Sendika Yasa Taslağı ve Disiplin Cezalarının Affına Dair Kanun Tasarıları çalışmasını, 98 bütçesinin belirlenmesinde taraf olma talebimiz doğrultusunda KESK GYK ve Başkanlar Kurulumuz sonuç bildirgelerini, 98 bütçesinin çalışanlar açısından neler getirdiğini, Sürecimiz ve sorunlarımız ekseninde yaşanan saldırılara karşı direnme hakkımızı kullanacağımızı içerir yazıları ve Ocak 98 yılında yapılması düşünülen 1. Kadın Kurultayı'na ilişkin çalışmaların geldiği aşamayı, öngörülen Vergi Reformuna dair düşünülenleri ve Örgütümüzdeki çeşitli gelişmeleri konu alan haberleri, 8 yıllık mücadelemiz sonucu kazanım olarak değerlendirebileceğimiz Başbakanlık Genelgesi'ne ilişkin yazılarımızı bulacaksınız.

Umarız ki bundan sonraki dönemlerde salt MYK üyeleri veya birileri tarafından hazırlanmış bir dergi değil tüm örgütümüzün düşüncelerinin içinde yer aldığı, özgürce çalışmalarını sunduğu yeni sayılarda buluşmak dileğiyle.

Dostça selamlar

Hatice ÖZÇELİK
Genel Basın Yayın Sekreteri

Tüm Maliye-Sen
Tüm Maliye Çalışanları Sendikası
Aylık Yayın Organı

Kuruluş

3 Şubat 1992

Sahibi

Tüm Maliye Çalışanları Sendikası
Adına

Genel Başkan

Bayram KESKİN

Sorumlu Yazışleri Müdürü

Basın Yayın Sekreteri

Hatice ÖZÇELİK

Yayın Kurulu

Bayram KESKİN

Nafi MARAŞ

Zülali ÖZCAN

Selda AKSOY

Emine DOLDUR

Gülây KOÇ

Cengiz DEMİRBAĞ

Taner TEMİZ

Hatice ÖZÇELİK

Yönetim Yeri

Horhor Cad. Ragıp Bey Sok. Conkbayırı

Apt. No: 2/3 Aksaray-İSTANBUL

Tel: 524 64 81

Fax: 524 82 31

Uygulama ve Ofset Hazırlık

Evrensel Basım Yayın

Baskı: Engin Matbaacılık

Dergi Hesap No

Hatice Özçelik adına

Yapı ve Kredi Bankası Sirkeci Şubesi

Hes. No: 0052902-4

Gönderilen yazıların yayınlanmasına
Yayın Kurulu karar verir. Sorumluluk
yazara aittir. Yazı ve resimler yayınlansın
veya yayınlanmasın geri verilmez.

Alıntılarda

kaynak gösterilmesi zorunludur.

İÇİNDEKİLER

Durum	2
Sürecimiz, sorunlarımız	3
Maliye çalışanları çıplak ayakla yürüdü	4
Haberler	5
Saldırlara karşı direnme hakkımızı kullanacağız	6
Kışı bahara çevireceğiz	8
KESK GYK sonuç bildirgesi	10
Örgütlenme sorunu ve kurumsallaşma	11
Sendika yasa taslağı, personel rejimi reformu taslağı ve disiplin cezalarının affına dair kanun taslağı	12
Borç, faiz, savaş, özelleştirme, emeğe ve kazanılmış haklara saldırı: 1998 Bütçesi	16
Sendikamızda hukuk savaşı	21
Başbakanlık genelgesi	24
Vergi reformu mu?	26
Tüm Maliye-Sen 1. Kadın Kurultayı'na giderken	28
İşkolunda birlik	30
Kültür-sanat	31

DURUM

Uzun aradan sonra nihayet dergimizle buluş-
tuk ve birlikteyiz. Bu ayrı kalışta hepimizin
üzerine düşen eksiklikler elbette var.

En son çıkan sayımızdan bugüne birçok hükü-
metler kuruldu, yıkıldı. Mevcut 55. hükümet işba-
şında, sorunlarımız değişmeden devam ediyor.

- Enflasyon hâlâ % 100'lerde, ücretler günden
güne eriyor.

- Toplusözleşme ve grev hakkımızı gerek fiili ge-
rekse Kamu Sendikaları Yasa Taslağı'nın hâlâ çıkarıl-
maması bahane edilerek engelleniyor.

- Emeklilik yaşı "mezarda emekliliği" öngören
biçimde 50-55 yaşa yükseltilmeye çalışılıyor.

- Sosyal devlet olgusu ile birlikte, sosyal güven-
lik kuruluşları tasfiye edilmeye veya işlevsizleştiril-
meye çalışılıyor.

- Yerli ve yabancı sermayenin yeniden yapılanma
programlarına hizmet edecek şekilde ülkemizde de
her gelen hükümet kendisinin daha hızlı özelleştirme-
ci olduğunu iddia ederek işe koyuluyor.

- Yine; yeniden yapılanmanın ayaklarından biri-
ni oluşturan "Personel Rejimi Yasa-Tasarısı" mevcut
657 sayılı kanuna bile rahmet okutacak biçimde çı-
karılmaya çalışılıyor.

İşin en önemli tarafı da tüm yapılmak istenenler
Ekonomik Sosyal Konsey (ESK) adı altında bir ara-
ya getirilene başta Türk-İş, Hak-İş, DISK olmak
üzere sermaye örgütlerinin de yer aldığı bir kurul
kanalıyla toplumsal destek ve meşruiyet kazandırıl-
arak yapılmaya çalışılıyor.

Bugün ülkemizde önemli boyutlarda demokrasi
ve insan hakları sorunu yaşanmaktadır.

Bir tarafta yüzlerce faili meçhul yargısız infazlar
ve kayıplar toplumun yüreğini sızlatırken, diğer
yanda düşüncesini açıklamaktan dolayı onlarca yıl
cezaya mahkûm edilen ve cezaevlerine konulan ay-
dınlar, demokratik özerk üniversite talebini seslen-
dirirken dayak yiyen cezaevine atılan öğrenciler.

Hak arama maksadıyla en doğal demokratik
haklarını kullanmaya çalışan işçiler ve kamu çalı-
şanlarına yönelik işten atmalar baskılar ve her tür-
den cezalar sürdürülüyor.

Peki, tüm bunlara karşı sorunların tarafı olan iş-
çiler, kamu çalışanları, işsizler, yoksul kentli ve köy-
lülerin pozisyonu nedir diye sorduğumuzda çok iyi-

dir demek mümkün değildir. Gerçi son zamanlarda
bazı ortaklaşmalar ve kıpırdanmalar yaşansa da so-
runların bir bütün olarak çözümünde yeterli olma-
maktadır. Toplumsal muhalefetin dağınıklığı hâlâ
önemli bir sıkıntıyı oluşturmaktadır.

Toplumsal muhalefetin önemli bir kesimini
oluşturankamu çalışanları hareketi ise mevcut du-
rumdan etkilenerek yeni dönemin sorunlarını aş-
makta zorlanmakta, kendi alanında belli sıkıntılar
yaşamaktadır. Üye sayısı tıkanmakla birlikte, sendi-
kal kadrolarda belirgin bir erozyon ve geri çekilme
yaşanmakta. Üyelerin sendikalarına karşı güven za-
afiyeti oluşmuş olup, kendi gündemimizi oluşturu-
makta güçlükler çekilmektedir.

Bunun aşılması elbette mümkündür, mevcut
gidişattan en çok etkilenen emekçilerin kendi sorun-
larının, toplumun sorunlarının bir parçası olduğunu
aynı zamanda toplumsal sorunların da kendi sorun-
ları olduğu bilincinden hareketle, kendi siyasal ek-
senlerini ve alternatiflerini bir proje olarak adım
adım ifadelendirmeleri gerekmektedir. Alanın siya-
sallaşması en önemli görevlerden bir tanesidir.

Yetkililer tarafından zor geçeceği vurgulanan 98
kışın (elbette emekçiler açısından) zorlu kışı baha-
ra çevirme noktasında önümüzdeki süreci ve görev-
lerimizi tarif ederken (sendikamız ve KESK açısın-
dan) yukarıda işaret edilen bir perspektiften süreci
kavramak, pratiğe ilişkin öngörülerimizi buna denk
düşecek biçimde ele almak zorundayız.

Bugünün sorunlarını 6-7 yıl öncesinin örgütlen-
me ve ilişki biçimleri üzerinden çözmek mümkün
değildir. Sorunlar birikmiş, görevimiz bir kat daha
artmıştır. O halde bugüne uygun örgütlenme, ku-
rumsallaşma ve ilişki biçimlerini hızla oluşturma-
mız gerekmektedir.

Özelde kamu çalışanları örgütlenmeleri, genelde
ise emek güçleri bir bütün olarak bu görevi başara-
bildiğimiz ölçüde önümüzdeki dönemin sorunlarını
aşmak mümkün olacaktır.

Bugün toplumsal muhalefet güçleri bunu başa-
racak potansiyele dinamığe ve en önemlisi de uy-
gun bir konjonktüre sahiptir. Bu fırsatı değerlendir-
mek, yeni bir yolu açmak bugün için önümüzde du-
ran tarihsel bir görevdir.

Bayram KESKİN
Genel Başkan

SÜRECİMİZ SORUNLARIMIZ...

Tüm dünyada yıllar önce startı verilen ve "Yeni Dünya Düzeni, globalleşme, serbest piyasa ekonomisi" vb. isimlerle ifade edilecek emekçileri vahşi kapitalizm uygulamalarıyla teslim almayı hedefleyen ideolojik saldırının esasının emekçilerin ağır bedeller ödeyerek kazandığı ekonomik, sosyal ve siyasal hakların gasbını amaçladığı bilinmektedir. Emperyalistlerin yürüttüğü bu saldırı furiasının koç başları; özelleştirme, taşeronlaştırma, işten atma, sosyal güvenliğin tasfiyesi, eğitim, sağlık, haberleşme, ulaşım ve enerjinin sermayeye peşkeş çekilmesi, ücretlerin düşürülmesi, rant ekonomisinin geliştirilmesi başlıklarında özetlenebilir. Bu kapsamlı saldırı Fransa, İngiltere, Almanya vb. emperyalist ülkelerde dahil olmak üzere; Arjantin, Meksika, Brezilya gibi ülkelerde uygulamaya konulmuş, sömürge ve yarı sömürge ülkelerde vahşice uygulanmış veya uygulanmaya devam ediliyor. Bu saldırıların merkezi planlaması Dünya Bankası ve IMF tarafından yürütülüyor.

Bu süreç de emek örgütlerinin dağınklığı, mevcut örgütlerin önder kadrolarının ve yönetim organlarında görev yapanların uzlaşmacı ve işbirlikçi sınıf dışı tutumları emek örgütlerini daraltmış, üye ve potansiyel tabanından koparmış, saldırılara lojistik destek sağlamıştır. Ancak tüm ihanetlere rağmen emekçilerin mücadeleye başlaması geçikmemiş yine Fransa, Yunanistan, Almanya, İsveç gibi ülkelerde bile emekçiler 50 yıl önce taşıdıkları pankartları açarak aynı taleplerle mücadeleye atılmada gecikmemiştir.

Ülkemizdeki süreç dünyadaki gelişmelerden farklı değildir. 12 Eylül 1980 darbesinin ürünü olan mevcut hukuk sistemi, emek örgütlerinin ellerini kollarını bağlamış, kapılarına kilit vurmuş, açık alanları da sistemin payandaları durumuna getirilerek, ülkemiz sermaye saldırılarına karşı dikensiz gül bahçesine çevrilmiştir. Bunun sonucu olarak işçi ücretleri dondurulmuş, toplu sözleşme hükümleri uygulanamaz hale gelmiş, binlerce işçi işten atılmış, kamu emekçilerinin ücretleri tarihinin en düşük seviyesine çekilmiş, küçük esnaf ve çiftçiler iflasa sürüklenmiş, ortadirek açlığın sefaletin girdabına sürüklenmiştir. Yine teşvik ve kredilerle rantiyeciler yaratılmış, hırsızlık, rüşvet, işbitiricilik yükselen değerler olarak kol-

lanmış, milli hasılanın dağılımı tarihin en çarpık ve adaletsiz dağıtımına sahne olmuştur. İşte bu süreci çok sıcak yaşayan Kamu Emekçileri 1987 işçi eylemlerinin de etkisiyle örgütlenme çalışmalarını başlatarak 1989-1992 yılları arasında birçok işkolunda sıcak mücadele içinde sendikalarını kurmuş, zaman zaman gündem belirlemiş, yer yer gündemlere müdahale ederek kamu emekçileri tarihinde yeni bir sayfanın açılmasını sağlamıştır.

Sendikalaşma sürecinin başlangıç dönemlerinde "Hak verilmez alınır, haklar örgütlü mücadele ile kazanılır" şiarını ilke edinerek fiili ve meşru yöntemleri geliştirmiş, kamu emekçileri gerçeğini, sorunlarını, taleplerini ve yaratmış oldukları sendikalarını dosta düşmana kabul ettirmiştir. Bu süreç olumlu gelişimini 1994 yılına kadar devam ettirerek üye sayısını dört yüz binlere, eylem ve etkinliklere kattığı kitleyi bir milyona taşımıştır. Ancak bu dönemin tüm olumlu yanlarına rağmen eksik ve zaafı da içinde taşımış, eksikliklerin giderilmesinde yeterli çalışma yapılamamıştır. Bu eksikliklerin başında gelenler

- Kurumsal işleyiş sağlanamamıştır.
- Hareketin kazanımları kitlelere kavratılmamıştır.
- Emekçilerin günlük talepleri sendikal harekete taşınmamıştır.
- Yeni kadroların yaratılması sağlanamamıştır.
- İşyeri örgütlenmeleri yaratılmamamıştır.
- Kısa ve uzun vadeli hedefleri içeren çalışma programları hazırlanarak dönemsel günübirlik çalışmadan kurtulamamıştır.

İşte bu ve benzeri sorunlara rağmen sendikalı olmayı başaran kamu emekçileri hâlâ sendika olmayı başararak durağanlığa çözüm üretememiştir. Kamu emekçileri sendikal hareketi bir bütün olarak bu sorunları aşmak, içinde bulunduğu kısır döngüden kurtulmak zorundadır. Yeniden en geniş kitlelerle kucaklaşarak eksikliklerini en kısa zamanda gidermelidir. Önümüzdeki süreç kamu emekçileri için tarihsel bir dönemeç tarihsel bir sınav niteliğindedir. KESK 3. Dönem GYK sonuç bildirgesinde de vurgulandığı gibi sendikal faaliyetlerin işyerine taşınması, üyelerin sendikal faaliyete aktif katılımlarının sağlanması, üye ol-

mayanların sendikalarımıza üye olmalarının sağlanması, birimlerde sendikalarımızın taraf olarak kabul ettirilmesi, eğitime gereken önemin verilmesi, sürecimizin başat görevleri arasındadır. Yine son dönemlerde tartışmaya açılan, sosyal güvenlik reformu taslağı tüm şirin gösterme çabalarına rağmen emekçilere mezarda emekliliğı dayatmaktadır. Personel yasa taslağı, sicil affı, kamu emekçileri sendika yasa taslağı birçok bubi tuzağıyla doludur. Bütçe, savaş ve rant bütçesi olarak ilan edilmiş durumdadır. Ücretlerde öngörülen % 30'luk sefalet artışı kamu emekçilerine hakaret niteliğindedir. Zorunlu tasarrufların gaspına yasal kılıf aranmaktadır. Basın açıklamalarına yıllarca ceza verilirken, çeteler birer birer salıverilmektedir.

Tüm bunlar, kamu emekçilerini yakından ilgilendiren, geleceğini ve yaşamını doğrudan etkileyen gelişmelerdir. Sendikalarımızın da temel gündemleri olmak zorundadır. Bu saldırıların geri püskürtülmesi, emekçilerin ortak mücadelesinin yaratılması mevcut birliklerin daha da güçlendirilmesiyle yakından ilgilidir. Kamu emekçileri sendikaları olarak bir taraftan kendi birliğimizi ve gücümüzü mücadeleye yöneltirken diğer taraftan işçi sendikaları ve emekten yana güçlerle ortak mücadele yürütmeyi hayata geçirmek zorundayız.

Bu amaçla konfederasyonumuzun 7. GYK sonuç bildirgesinde yer alan eylem ve etkinliklerin eksiksiz yerine getirilmesi, özgül sorunlarla birleştirilerek daha kapsamlı hale getirilmesi, Tüm Maliye-Sen örgütlülüğü olarak görevimizdir. Birleşik mücadelenin yaratılması, geliştirilmesi, tek merkezli yürütülen saldırıların geri püskürtülmesinin ön koşuludur. Sendikal hak ve özgürlüklerimizi kazanmanın ve kullanmanın da temel gücüdür.

Nafi MARAŞ
Genel Sekreter

MALİYE ÇALIŞANLARI ÇIPLAK AYAKLA YÜRÜDÜ

Tüm Maliye-Sen Ankara Şubesi, Anasol-D hükümetinin kamu emekçilerine yapmış olduğu % 30'luk zam artışına karşı 23 Ekim'de Rüzgarlı'daki sendika binasının önünden yaklaşık 400 kişi civarında bir kitleyle Ulus Postanesi'ne kadar çıplak ayakla yürüdü.

"Yaşasın örgütü mücadelemiz", "Yoksul memur hesap soruyor!", "Emekçiyiz haklıyız kazanacağız", "% 30'luk zamlara hayır!",

"Susma sustukça sıra sana gelecek!", "Sadaka değil toplu sözleşme!" sloganları, dövizleri ve alkışlarla yürüyen kitleyi devletin kolluk güçleri engellemeye çalıştı. Eylem Ulus Postanesi'nolu şube başkanının yaptığı basın açıklamasıyla sürdü. Açıklamada: "Anasol-D hükümetinin hazırladığı 1998 yılı bütçesiyle kamu emekçilerine enflasyon üzerinden maaş zammı yapılacağı açıklanmıştır,

oranının ise % 30 olacağı ifade edilmiştir. Hükümet önümüzdeki yıl enflasyonun düşeceği, Türkiye'nin temel sorunlarının çözüleceği iddiasında bulunmaktadır. Kamuoyuna yansıyan çerçevesiyle 1998 yılı bütçesi yine savaş, yine sömürü, yine talan, yine rant bütçesidir. Tüm Maliye-Sen olarak hükümetin iddialarının samimiyetsiz, yaptığı maaş zamlarının yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle; sizler aracılığıyla tüm kamuoyuna konfederasyonumuzun KESK'in alacağı kararlar uyarınca, yapılan uygulamalara sessiz kalmayacağımızı ilan ediyoruz" denildi.

Daha sonra Tüm Maliye-Sen Ankara Şube Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri protesto fakslarını Başbakan Mesut Yılmaz, Başbakan Yardımcısı Bülent Ecevit ve DTP lideri Hüsamettin Cindoruk'a çekti.

ZORUNLU MESAIYE HAYIR

1990'larda Tüm Maliye-Sen öncülüğünde büyük mücadelelerle kaldırılan zorunlu fazla mesai uygulaması İstanbul Defterdarlığı tarafından yeniden dayatılıyor.

400 Seri No'lu Tahsilat Genel Tebliği çerçevesinde, çalışanların gösterdiği iyi niyet ve hassasiyet, İstanbul Defterdarlığı'nca suistimal edilerek "zorunlu fazla mesai" sürekleştirilmek isteniyor.

Defterdarlık tarafından tüm birimlere gönderilen bir yazıda 13.10.1997 tarihinden 31.12.1997 tarihine kadar, hafta için her gün saat 17.00 ile 19.00 arası (yeni saat uygulaması ile 16.30 - 18.00 olarak değişti) fazla mesainin uygulanması istenerek servis araçlarının saat 19.00'da kaldırılacağı bildirildi. Yazıda fazla mesainin zorunlu olduğundan bahsedilmesine de servis araçlarının saat 19.00'de (18.00) kaldırılacağı kararı, tüm çalışanların zorunlu olarak mesaiye kalmasını amaçlanıyor.

Çalışanlara sorulmadan tek taraflı belirlenen "fazla mesaiye" kalmada, daire amirlerinin çalışanlar üzerindeki baskısı yoğunlaşarak devam ederken başta zor olmak üzere her türlü yöntem deniyor.

Tamamıyla anti-demokratik bir uygulama olan ve saati 90.000 TL gibi komik bir ücret karşılığı, çalışanların özel ve sosyal yaşantıları yok sayılıp önemli sorunlandırmalar getiren fazla mesaiye Tüm Maliye-Sen ve çalışanların tepkisi sert oldu.

İstanbul 1-2-3 Nolu Şubeleri tarafından 13.10.1997 tarihinde uygulamanın çalışanlar açısından kapsadığı tüm olumsuzluklar ve uygulamaya karşı sendikamız tavrını anlatan bildiriler dağıtıldı. Aynı günün akşamı İstanbul genelinde çalışanların % 80'i saat 17.00'de daireleri terk ederken, halen de fazla mesainin olumsuz koşullarına ve zorunlu olmasına tepki duyan çalışanlar bu tavrılarını sürdürmeye devam ediyor. 24.10.1997 tarihinde İstanbul 1 No'lu şubesi tarafından Vatan Caddesi'ndeki Maliye Kompleksi önünde, kitlesel bir basın açıklaması yapıldı. Açıklamayı yapan Şube Başkanı Abidin Sırma "dayatılan zorunlu mesainin anti-demokratik ve yasalara aykırı olduğunu, koşulların son derece olumsuz olduğunu belirterek mesainin gönüllülük temelinde, saatinin en az 500.000 TL olmasını, servis araçlarının saat 16.30'da kaldırılması" talebinde bulundu. 30.10.1997 tarihinde ise İstanbul genelinden Defterdarlığa fakslar çekilerek uygulama protesto edildi ve servislerin saat 16.30'da kaldırılması talep edildi. 31.10.1997 tarihinde yine İstanbul genelinde birim önlerinde ve ye-

mekhanelerde basın açıklamaları okunarak zorunlu fazla mesai uygulaması alkışlarla protesto edilerek talepler yinelendi.

Tüm Maliye-Sen İstanbul 1-2-3 Nolu Şubeleri fazla mesainin zorunlu olmaktan çıkarılmadığı ve koşullarının düzeltilmediği, servis araçlarının saat 16.30 (17.00)da kaldırılmadığı sürece bu tavrılarını geliştirerek eylemselliklerini devam edebileceklerini belirterek bir kez daha İstanbul Defterdarlığını, bu anti-demokratik uygulamadan vazgeçmeye, çalışanlara sorun yaratan değil sorunları çözen bir tutum içerisine girmeye davet ediyor.

SUSURLUK MİTINGİ

3 Kasım 1996 tarihinde Balıkesir'in Susurluk ilçesinde ilk bakışta sıradan olabileceğini düşündüğümüz bir trafik kazası yaşanmış; bir kamyonla içinde devletin milletvekili, bürokrati ve Interpol aracılığıyla katliam sanığı olarak aradığı bir kişinin bulunduğu Mercedes çarpışmıştır.

Ülkemizde yaşanan karanlık ilişkileri bir parçaya olsa açığa çıkaran bu kaza, ilk etapta devlet yetkilileri tarafından basite alınmış daha sonra ise devlet, gizlemediği bazı konularda açıklama yapmak zorunda kalmıştır. Daha önceleri devlet-çete ilişkisi, faili meçhul cinayetler, kayıplar ve benzeri konulardan bahseden insanlara ceza üstüne ceza yağdıran devlet, bu olayda zor durumda kalmıştır. Şimdi ise tek amaç bu işten en az zararlı kurtulmak ve devleti temize çıkarmaktır. Nitekim öyle de oldu. Birkaç ilgili, ilgisiz kişilerin göstermelik olarak tutuklanması ve bir süre sonra da serbest bırakılması bu olayın savsaklandığını ve devletin bu konudaki ciddiyetsizliğini göstermiştir. Daha fazla Susurluk'un üzerine gidilemezdi; çünkü bu pis ilişkilerde üst düzey bürokratların ve milletvekillerinin adı geçiyor, hemen hemen hepsi de "Konuşursam yeryerinden oynar" diyordu. Devlet kendisini korumak için bunları korumak zorundaydı çünkü ipin ucu kendilerine kadar çıkıyordu.

Susurluk'un birinci yıldönümünde olay onlarca unutulmaya başlanmıştı bile. Ama bu kazayı unutmayanlar da vardı. Bazı siyasi partiler ve DKÖ'lerinin organize ettiği, yaklaşık yirmi bin emekçinin katıldığı "Susurluk Mitingi'nde" en anlamlı ve güçlü slogan "Çetelerden hesabı emekçiler soracak" oluyordu. Zararı onlar görüyorsa hesabı da onlar sormalıydı. Zaten tarih bunun örnekleriyle dolu değil miydi?

SALDIRILARA KARŞI DİRENME HAKKIMIZI KULLANACAĞIZ

Sendikal süreçte yapılmalıdır veya yapılmamalıdır diye sıkça tartıştığımız, eylemin tanımını yapalım.

EYLEM : Bir durumu değiştirmek ve daha ileriye götürmek yönünde etkide bulunma çabası. O halde bizim eylem yapmamıza neden olan ve değiştirilmesini, ilettilmesini istediğimiz bir durum söz konusudur.

İçinde bulunduğumuz durumu (bir zaman dilimi içinde bir şeyi belirleyen şartların hepsi) tespit edelim.

1- Devlete ait işyerlerinde hizmet üreten, devlet memuru, sözleşmeli personel olarak isimlendirilen sayısı 1 milyon 700 binlere ulaşan kamu emekçilerinin yıllardır bastırılmış acil çözüm bekleyen sorunları.

a) Çağdışı kalmış, kamu emekçilerinin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak, yasaklar manzumesi 657 sayılı yasa.

b) 1987 yılından beri emekçilerden zorla kesilen Tasarrufu Teşvik Fonu hesabında biriken kesintilerimizin gasp edilmek istenmesi.

c) Emeklilik yaşını, kadınlarda 55, erkeklerde 60'a yükselterek mezarda emeklilik dayatması.

d) Kreş, servis, yemek, sosyal tesisler vb kamu emekçilerinin sosyal haklarını kaldırma planları.

e) İşyerlerindeki sağlıksız çalışma ortamları keyfi uygulamalar ve baskılar.

f) Yıllardır sürdürülen bilinçli politikalar sonucu ücretlerimizdeki reel kayıplar ve elimize geçen sefalet ücretine rağmen % 30'luk "müjde"li haber.

g) Ülkemizde süregelen özelleştirme furçası, savaş ve demokrasi sorunu.

2- Bu sorunları emekçiler lehine çözmek için ağır bedeller ödeyerek kurduğumuz 8 yıllık mücadeleyle dost düşmana kabul ettirdiğimiz ama her gelen hükümetin mevcut hukuksal duruma rağmen bir türlü görmek istemediği sendikalarımız.

İşte bu tabloda işverenin emekçi karşıtı tutumu bizleri eylemli bir süreci yaşamaya zorunlu kılmaktadır. Bizim bu durumda sessiz kalmamız beklenemez. Çünkü mevcut hükümet; sorunlarımızın çözülmesi yerine, sorunlarımızı daha da ağırlaştırmanın hesaplarını yapıyor. Muhalefette iken memurların sendikal taleplerinin hak olduğuna vurgu yapan bu koşullarda "isyan etmeyen memurun insanlığından şüphe ederim" diyen Sayın Mesut YILMAZ iktidar koltuğuna oturur oturmaz fahiş zamlarla, düşük ücret artışlarıyla, devam eden sürgün, soruşturma, cezalarla, "Bu kış zorlu geçecek" açıklamalarıyla gerçek kimliğini ve asıl niyetini ortaya koyuyor.

- Hazırladığı Personel Yasa Tasarısı ile kamu emekçilerini bölmeyi amaçlıyor, cezaları artırıyor, siyaset yasağını devam ettiriyor. Toplusözleşme ve grev hakkını yasaklıyor, ücret dağılımını daha da adaletsiz hale getiriyor.

- Sicil Affı Yasa Taslağı ile geçmişte hukuk dışı uygulamalarla cezalandırılan kamu emekçilerinin geçmişe dönük haklarını elinden almayı amaçlıyor,

- Hazırlanan sendika yasa taslağı ile uluslararası hukuktan doğan ve sendikalarımız tarafından fi-

ilen kullanılan birçok hakkımız gasp edilerek, sendikalarımız dernek statüsüne indirgenmeye çalışılıyor,

- Maliye emekçilerinin topladığı vergiler, savaşa rantiyecilere, çetelere bir avuç zengine aktarılıyor.

Tüm bu gelişmelere karşı geçmişte sessiz kalmayan kamu emekçileri bugün de sessiz kalmayacağına 4 Kasım 1997 KESK GYK sonuç bildirgesiyle kamuoyuna ilan etmiş bulunuyor. 15 Kasım 1997 gününde yarım saatlik oturma eylemi ile başlayan, mitingler, basın açıklamaları, kokart takma, panel, siyasi partilerle görüşme taleplerimizi içeren bildiri afiş çalışmaları vb. şekilde süren ve Aralık'tan itibaren hizmet üretiminden gelen gücümü-zü kullanmayı içeren eylem takviminin örgütlen-dirilmesi artık bizim sorumluluğumuzdur. Bu süreci başarıyla yürütmenin olmazsa olmazı, çevremize ve kamuoyuna taleplerimizin yeterince anlatılmasına, emekçilerin mücadeleye katılmasına, işyerlerinde yürüteceğimiz kalıcı çalışmaya ve düzenli propaganda ve ajitasyona bağlıdır.

GÜZEL BİR GELECEK İÇİN DİYORUZ KI

Bu ülkede emeğiyle geçimini sağlayan, onurlu yaşamak isteyen namuslu, dürüst tüm insanların sessiz kalması beklenemez.

Bu ülkede emekten yana olduğunu söyleyen siyasi partilerin demokratik kitle örgütlerinin gerçek emek örgütü olan sendikaların sessizliği kabul edilemez.

- Yillardır işyerlerinde, meydanlarda haykırarak

yazıp çizerek vurguladığımız taleplerimizin dikkate alınması, taleplerimizin yerine getirilmesi için 11 Aralık'tan itibaren hizmet üretimini durdurarak, MEŞRU DİRENME HAKKIMIZI KULLANACAĞIZ.

- Emekçilere karşı "Bu kış çok sert geçecek" açıklaması ile saldırı startı verenlere,

- Bu ülkeyi idare etmek adına emekçilere zam zultüm, yoksulluk dayatanlara,

- Ülke bütçesini savaşa, savaş tacirlerine, rantiyecilere, IMF ve Dünya Bankası'na arpalık haline getirerek kamu emekçilerine % 30'luk zam öngörenlere,

- Emekçilere, kaşının altında gözün var gerekçeyle cezalar verilirken; ülkeyi soyanlara, esrar eroin kaçakçılara, katliam sanıklarına, çetelere madalya dağıtarak kahraman ilan edenlere ,

- Sendikalarımızı taraf olarak kabul etmek istemeyenlere karşı,

- 11 Aralık'ta mücadele tarihimize yeni bir sayfa daha ekleyeceğiz,

- 11 Aralık'ta kışın sadece emekçiler için zor geçmeyeceğini ispatlayacağız,

TALEPLERİMİZİN YERİNE GELMESİ İÇİN,

- 11 Aralık'ta hizmet üretimini durdurarak yetkilileri bir'kez daha uyaracağız,

- 11 Aralık'ı, sürecin bitiş tarihi olarak değil, mücadelenin yeniden başlama tarihi olarak sürdüreceğiz.

**TÜM MALİYE SEN
MERKEZ YÖNETİM KURULU**

3. DÖNEM 6. BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

KIŞI BAHARA ÇEVİRECEĞİZ

Sendikamızın 3. Dönem 6. Başkanlar Kurulu toplantısı 8-9 Kasım 1997 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya Antalya, Aydın, Ankara, G.Antap, İçel, İzmir, İstanbul 1, 2, 3 No'lu Şubeleri, Kayseri, Kırklareli, Sakarya, Tunceli, Trabzon, Uşak, Zonguldak illerinin temsilcileri katılmış olup; Bolu, Bursa illeri mazeretleri nedeniyle katılmamış, Çorum, Adana illeri ise yazılı görüşlerini toplantıya iletmışlerdir.

Toplantıya katılmayan tüm Şube ve Temsilciliklerin bir yazı ile uyarılması Başkanlar Kurulunun ortak görüşüdür.

İçinde bulunduğumuz sürecin ağır sorunları ve emekçilere yönelik ekonomik-demokratik saldırı ve baskıların arttığı bir dönemde gerçekleşen Başkanlar Kurulumuz mücadelemiz ve örgütlülüğümüz açısından son derece önemli ve olumlu bir adım olmuştur. Toplantının birinci günü genel örgütsel değerlendirme yapılarak durumdan hareketle KESK kararlarının örgütlenilmesini ve sürece ilişkin sendikal görevlerimize yönelik özgül takvimimiz oluşturulmuştur.

55. MGK hükümetinin hazırlamış olduğu istikrar paketleri adeta ekonomik terör niteliğindedir. Başbakan uzun bir kışın beklendiğini hazırlıkları 1998 bütçesi ile emekçilere müjdelemiştir. Kamu emekçileri %30'luk sadaka zamları ile enflasyonun %70'ine itilmiştir. Grevli TİS'li sendikal düzenleme yapmak için hiçbir adım atılmamıştır. Personel Rejimi Kanunu adı altında ise ucube bir düzenleme hazırlayıp kamu emekçilerini 3 ayrı statüye ayırarak örgütlü gücümüz parçalanmak istenmektedir. Emeklilik yaşı TÜSİAD'ın talebi sonucu 55-60'a yükseltilmek istenmekte, çalışanlara mezarda emeklilik dayatılmaktadır. Son dönemde çalışanlara yönelik gözaltı, işkence, işten atma, tutuklama, sürgün ve benzeri saldırılar artmış tüm ülke adeta örgütsüzlüğe zorlanmaktadır. Sendikacılara, aydınlara düşüncelerinden dolayı hapis cezaları verilirken, çeteler hâlâ hukukun karşısına çıkarılamamıştır. Zorunlu tasarruflarımızın iadesine ilişkin bir adım atılmazken işveren zorla tasarruf kesintisi yapmaya devam etmektedir.

Maliye emekçileri olarak sorunlarımızı tartışmak, taleplerimizi görüşmek için Maliye Bakanlığı'na yaptığımız randevu başvurusunu defalarca yenilememize rağmen olumlu bir yanıt alınamamış bakan beyin

çok meşgul olduğu gerekçesi ileri sürülmüştür. Bakanımızın ekmekten petrole zam yağdırmak gibi meşguliyetleri olduğu görülmektedir.

Dostlar, elbette sorunlar saydıklarımızla sınırlı değildir. Çalışanların yaşamını cehenneme çeviren sorunlarımız çığ gibi büyümekte, çözümüne ilişkin ise işverenin hiçbir adım atmadığı ve atmayacağı görülmektedir.

Bu süreçte konfederasyonumuz KESK'in oluşturduğu mücadele takvimi son derece önemlidir. Ekmeğin 35 bin lira olduğu ülkemizde kamu emekçileri yoksul sınıfın ilk halkasını oluşturmaya devam etmektedir. Mücadelemizin tüm ezilenler, emekçiler ve demokrasi güçleriyle ortaklaştırılması bir zorunluluktur.

6. Başkanlar kurulumuz KESK'in eylem takviminin alanımızda en geniş Maliye emekçileriyle yaşama geçirilmesi ve zenginleştirilmesi için aşağıdaki eğilimleri açığa çıkarmıştır.

* Eylem takviminin hayata geçirilmesi için ihtiyaç duyulan illere ve bölgelere genel merkez yöneticileri giderek toplantılar düzenleyecektir.

* İşyerlerine dönük kokart, bildiri, afiş, toplantı vb. tüm araç ve argümanlar hızla devreye konulup en geniş kitlelerin eyleme katılımı sağlanacaktır.

* İşyeri panoları, sendika şubeleri ve mitinglerde kullanılacak doviz ve pankartlar özgül taleplerimizin de işleneceği tarzda hazırlanacaktır.

* 1998 bütçesi tüm halka ve kamuoyuna teşhir edilecek, bu konuda kitle iletişim araçları zorlanacaktır.

* Şubeler açık bulundurulacak, şubeler platformları toplantılarına mutlaka katılacak, İşçi Sendikaları Şubeler Platformları ve diğer emek ve demokrasi güçleri ile ortak tutumun alınabilmesi için azami çaba sarfedilecektir.

* Eylem hazırlığı için Genel Merkez afiş, bildiri ve sendika yayını çıkaracaktır.

* KESK'in belirlemiş olduğu eylem takviminin en önemli ayağı HİZMET ÜRETİMİNDEN GELEN GÜCÜN KULLANILMASIDIR. Vizite ve benzeri eylemler KESK eylem takviminde yer almamaktadır. Tüm üye sendikaların eylem takviminin işletilmesi için gücünü zorlaması Kamu emekçilerinin bütünlüklü davranışı açısından önem arz etmektedir. 11 Aralık'ta başlayacak olan üretimden gelen gücün kullanılması eylemin süresi iki gün olduğu takdirde alanımızda başarıyla gerçekleşeceği ve bu eğilimin 1 Aralık KESK

Başkanlar Toplantısına Genel Başkanımız tarafından götürülmesi karara bağlanmıştır.

* Aralık eylemi sonrası belirlenecek bir tarih de Tüm Maliye-Sen yönetim kurulları Maliye Bakanlığına fiili görüşme yapmak üzere gidecektir.

* Kadın Kurultayı 17-18 Ocak 1998 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilecektir.

Başkanlar Kurulu'na katılmayan tüm iller yazıyla uyarılacaktır.

* Aralık eyleminden sonra gelişebilecek tüm olumsuzluklara karşı örgütümüz hazırlıklı olacak merkezi bir tavrın KESK tarafından belirlenebilmesi için 1 Aralık toplantısına sendikamızın görüşleri iletilecektir.

* Başkanlar Kurulumuz; Kamu emekçilerine dönük saldırıların son örneklerinden olan Bolu, Diyarbakır, Mersin, Antalya, İstanbul illerinde yöneticilerimize yönelik gözaltı, işkence, işten atmalara ve ülkedeki tüm antidemokratik uygulamaları protesto eder, sendikamızın demokrasi mücadelesindeki yerini bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da koruyacağını kamuoyuna bildirir.

* İşkolunda birliğe dönük somut adımların atılabilmesi ve KESK'in belirlemiş olduğu 10. işkoluna uygun bir yapılanmanın oluşturulabilmesi için, işkolumuzda sayılan sendikalara yazılı çağrı yapılması karara bağlanmıştır.

* Sendikamızın üye aidatları 10 Ocak 1998 itibarıyla 200.000 TL olarak belirlenmiş bu tarihe kadar tüm şube ve temsilciliklerin genel merkeze olan birikmiş aidat borçlarını ödemesi gerekmektedir.

* Şubat ayı için Türkiye Temsilciler Kurulu toplanacaktır.

* Tüm şube ve temsilcilikler son üye durumlarını gösterir listeleri en geç 1 Ocak 1998 tarihine kadar genel merkeze iletilecektir (Türkiye Temsilciler Kurulunun dağılımı, aidat miktarı, genel kurul delege sayısı üye listeleri referans alınarak belirlenecektir).

Bu kararlar ışığında eylem takviminin en geniş kitleyle ve başarıyla uygulanması için gerekli tüm çabanın sarfedileceğinden kuşkumuz yoktur.

İçinde bulunduğumuz sürecin zorlukları aşacak ve geleceğe ışık tutacak birliğimizin KİŞİ BAHARA ÇEVİRECEĞİ inancıyla haydi işbaşına.

TÜM MALİYE-SEN
GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU

MERKEZ YÖNETİM KURULU'NDA YENİ GÖREV DAĞILIMI

3. Olağan Genel Kurulumuzda, Merkez Yönetim Kuruluna seçilen ve Genel Sekreterlik görevini yürütmekte olan Tahir Şilkan arkadaşımız, kurumdan istifa etmiş olması nedeniyle; Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri Yaşar Durmuş arkadaşımız ise Adana'ya tayin gitmesiyle, Merkezi görevlerin zaafa uğraması düşüncesi dikkate alınarak her iki arkadaşımızda istifa etmiş bulunmaktadır.

Tüzüğümüzün, ilgili maddesi gereği yedek üyelere Emine DOLDUR ile Taner TEMİZ asil üyeliğe getirilmişlerdir.

Yapılan bu değişikliklerden sonra Merkez Yönetim Kurulu'ndaki görev dağılımı aşağıdaki gibi gerçekleştirilmiştir.

GENEL BAŞKAN	: Bayram KESKİN
GENEL SEKRETER	: Nafi MARAŞ
G.ÖRG. SEKRETER	: H. Selda AKSOY
G. HUKUK SEKRETERİ	: Cengiz DEMİRBAĞ
G. MALİ SEKRETERİ	: Zulali ÖZCAN
G. BASIN YAYIN SEKRETERİ	: Hatice ÖZÇELİK
G. TOPLU SÖZLEŞME SEKR.	: Gülay KOÇ
G. EĞİTİM SEKRETERİ	: Emine DOLDUR
G. SOSYAL ve DIŞ İLİŞK. SEK.	: Taner TEMİZ

DİYARBAKIR'dan

Diyarbakır Şube Başkanımız Davut BALIKÇI 3 Kasım 1997 tarihinde, bir yıl önce Susurluk'ta ortaya çıkan Devlet-Mafya-Aşiret ilişkilerinin yıldönümü nedeniyle gerçekleştirilen "SÜREKLİ AYDINLIK İÇİN BİR DAKİKA KARANLIK EYLEMİ"nde gözaltına alınarak, polis tarafından dövülerek burnu kırılmış ve hırpalanmıştır.

BOLU'dan

Bolu Şube Başkanımız M. Ali IŞIK, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde hazırlanan basın metni nedeniyle diğer kamu sendikalarının şube başkanları ve diğer demokratik kitle örgütlerinin başkanları ile birlikte gözaltına alınmıştır. Ankara DGM tarafından açılan davanın ilk duruşması 5 Kasım 1997 tarihinde gerçekleşmiştir. İkinci duruşmanın tarihi ise 1 Aralık 1997.

İSTANBUL'dan

13. 12. 1995 tarihinde gerçekleştirilen sendikamızın eylemi nedeniyle İstanbul 1 No'lu Şube başkanımız Abidin SIRMA hakkında TCK'nun 236. maddesine göre memuriyetten men istemiyle açılan dava 12 Kasım 1997 tarihinde Fatih 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde sonuçlandırılmıştır. Mahkeme tarafından 300.000 TL ağır para cezası ve 3 ay süreyle memuriyetten men cezası verilmiştir. Memuriyetten men cezası cezanın tekrarlanmasına dek ertelenmiştir.

1 KASIM 1997 TARİHİNDE YALOVA'DA YAPILAN 2. OLAĞANÜSTÜ GYK TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

1 Kasım 1997 tarihinde yapılan Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) 6. GYK toplantısında içinde bulunduğumuz koşullar özetle şöyle değerlendirilmiş ve aşağıdaki kararlar alınmıştır.

"55. hükümet de diğer hükümetler gibi emekçilere yönelik saldırılarına devam etmektedir. Ekonomik ve sosyal haklarımızın gaspı artarak sürmekte, kamu emekçileri bir kez daha yoksulluğa mahkûm edilmektedir.

Bir yandan sosyal güvenlik kuruluşları tasfiye edilmeye çalışılmakta, emeklilik yaşı yükseltilecek mezarda emeklilik dayatılmakta, özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, işten atmalar giderek artmaktadır. İnsan hakları ihlalleri sürerken, barış talepleri baskıyla karşılanmakta, çete mensupları birer birer bırakılırken, düşüncelerini açıklamaktan dolayı aydınlar, sendikacılar cezaevlerine gönderilmektedir.

Emekçilere yönelik saldırıların önemli bir halkası da 1998 bütçesidir. 1998 bütçesi de emekçileri yoksulluğa ve sefaletle mahkûm ederken, ülke gelirleri bir avuç rantiyeye peşkeş çekilmektedir. Bütçenin % 40'ı faize ve önemli bir kısmı savaş harcamalarına ayrılırken, personel giderlerine ayrılan pay ise % 20'lere düşürülmektedir.

Bu hükümet de diğer hükümetler gibi maaş artışlarını tek taraflı olarak belirlemeye çalışmaktadır. Çeteleri ve gericiği savunan 54. hükümet yerine gelen 55. hükümette, halkımızın ve kamu emekçilerinin çetelere ve gericiğe karşı örgütlü ve bilinçli tepkilerini istismar ederek, zam ve soygun politikaları uygulamaktadır. Çetelerin, mafyanın, eroincilerin üzerine gitmeyen ve çetelerin tetikçilerini bile serbest bırakan hükümet, sıra emekçilerin ekonomik ve sosyal haklarına gelince büyük bir "kararlılık" göstermekte ve fedakarlık istemektedir.

Kamu emekçilerinin temsilcisi olan konfederasyonumuz KESK'le görüşülmeden belirlenen maaş artışları bir kez daha tek taraflı olarak dayatılmaya çalışılmaktadır. Üstelik içinde bulunan yoksulluk ve olumsuz yaşam koşulları

dikkate alınmadan, oldukça düşük oranlarda artış yapılmıştır. Kamu emekçilerinin % 30'luk sefalet ücretini kabul etmesi mümkün değildir.

Siyasal iktidar bütün bu saldırılarıyla ve taleplerimize kulak tıkamasıyla bizlere sokağa çıkmaktan ve hizmet üretiminden gelen gücümüzü kullanmaktan başka bir yol bırakmamıştır. Bu nedenle demokratik direnme hakkımızı kullanmaya karar verdik.

Hükümet, konfederasyonumuzu taraf olarak kabul edinceye ve taleplerimizi gerçekleştirinceye kadar eylem ve etkinliklerimiz yükseltilecek sürdürülecektir."

Bu amaçla GYK'mız aşağıdaki eylem ve etkinlikleri gerçekleştirme kararı almıştır.

1- 15 Kasım 1997 Cumartesi günü Ankara, İstanbul ve İzmir illeri başta olmak üzere yapılabilecek bütün illerde, açık ve merkezi alanlarda (13.00-13.30 saatleri arasında) yarım saatlik oturma eylemleri yapılacaktır.

2- 22 Kasım 1997 Cumartesi günü, İzmir'de miting düzenlenecektir.

3- 22 Kasım - 10 Aralık tarihleri arasında Ankara, İstanbul, İzmir, Diyarbakır ve Şanlıurfa illeri dışındaki bütün illerde kitlesel basın açıklamaları veya mitingler gerçekleştirilecektir. (Bütün illerde aynı gün yapılacak eylemler yerine, basının ve kamuoyunun dikkatinin farklı günlerde de kamu emekçilerine yönelmesini sağlamak amacıyla büyük illerde yapılacak eylem takvimleri ayrıca belirlenmiştir. Bu tarihlerden yalnızca 6 Aralık 1997 tarihinde herhangi bir eylem-etkinlik düzenlenmeyecektir.)

4- 24-28 Kasım tarihleri arasında % 30'luk maaş artışını reddeden ve taraf olmak istediğimizi belirten kokartlar takılacaktır. Kokarta yer alacak talebin ne olacağı önümüzdeki günlerde sendikalarımıza bildirilecektir. Kokartlar sendikalarımız tarafından bastırılacaktır.

5- 29 Kasım 1997 Cumartesi günü Ankara ve Diyarbakır'da mitingler yapılacaktır.

6- 7 Aralık 1997 Pazar günü, İstanbul ve Şanlıurfa'da mitingler yapılacaktır.

7- Maaş artışlarının belirlenmesinde konfederasyonumuzun taraf olarak kabul edilmesi

amacıyla hükümet içerisinde yer alan partilerle, ayrıca eylem ve etkinliklerimize destek sağlamak amacıyla da muhalefet partileriyle görüşülecektir.

8- Bütçenin yalnızca kamu emekçilerini değil, tüm emekçileri ve halkı da doğrudan ilgilendirdiği bir gerçektir. Bütçenin tüm halk üzerindeki bu yıkıcı etkisinin düzeltilmesi gereğinden hareketle; başta işçi konfederasyonları olmak üzere, meslek örgütleri ve demokratik kitle örgütleriyle görüşmeler yapılacak, onların da bütün bu süreçlere katılımı sağlanmaya çalışılacaktır.

9- Ankara, İstanbul ve İzmir illeri başta olmak üzere yapılabilecek her yerde 1998 bütçesinin halk karşıtı özelliğinin anlatılması amacıyla paneller düzenlenecektir.

10- Taleplerimizin yer aldığı bildiriler işyerlerine ve halkımıza dağıtılmak üzere KESK tarafından bastırılarak sendikalarımıza gönderilecektir.

11- Taleplerimizin yer aldığı afişler işyerlerine ve sokaklara asılacaktır.

12- Uluslararası sendikal örgütler bilgilendirilerek, aktif destekleri sağlanmaya çalışılacaktır.

13- Ülkenin dört bir yanında 11 Aralık 1997 Perşembe gününden başlayarak hizmet üretiminden gelen gücümüz kullanılacaktır. Hizmet üretiminin kaç gün durdurulacağı Aralık ayı başında Konfederasyonumuza bağlı sendikaların Genel Başkanlarıyla yapılacak toplantıdan sonra açıklanacaktır.

14- Kuruluş yıldönümümüze denk gelen günlerde mümkün olduğunca bütün illerde kitlesel şenlikler ve etkinlikler düzenlenecektir. Ankara, İstanbul ve İzmir'de yapılacak şenlikler KESK Genel Merkezi inisiyatifinde olacaktır.

15- 25 Kasım Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Dayanışma Günü için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Konuyla ilgili olarak KESK imzalı bildiri çıkarılarak sendikalarımıza gönderilecektir. Ayrıca İstanbul'da forum düzenlenecektir.

Bütün bu eylem ve etkinliklerimize rağmen taleplerimizin dikkate alınmaması halinde mücadelemiz daha da yükselerek, çeşitli eylem ve etkinliklerle devam edilecektir.

ÖRGÜTLENME SORUNU VE KURUMSALLAŞMA TÜRKİYE TEMSİLCİLER KURULU

8 yıllık sendikal mücadelemizde gelinen aşamada devlet hâlâ bizlere tek taraflı ücret belirleme politikasını dayatmaktadır. %'lik zamlarla, çalışanların görüşü alınmadan hazırlanan bütçelerle, "istikrar paketleri" ile gelir dağılımındaki uçurum büyürken sendikalarımız yok sayılmaya çalışılıyor.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) iki milyona yakın kamu emekçisinin temsilcisi olma yönünde çok önemli mesafeler katetmesine rağmen işveren uluslararası hukuku yok saymaya ve ihlal etmeye devam ediyor. Sendikalarımızın taraf olması kurumsallaşması ile yakından ilgilidir. Sendikal mücadelenin en önemli ayağı olan örgütlenme sorununun bir parçası olan kurumsallaşma için sendikamız eksikliklerini hızla gidermelidir. Yeni dönem bütçesiyle, emeklilik yaşının yükseltilmesi dayatmasıyla, zorunlu tasarruflarımızın gaspedilmesiyle, personel rejimi yasa taslağıyla, grevsiz toplu sözleşme sendikal yasası önerisiyle mücadele etme dönemidir. İçinde bulunduğumuz süreçte konfederasyonumuza üye tüm sendikaların hizmet üretiminden gelen gücü kullanacakları bir süreçtir. Sendikal yapılanmamızı da buna uygun şekillendirmek göreviyle karşı karşıyayız.

Kamu emekçilerinin "Grev hakkı grev yapılarak alınır" tespiti uygun düşerek sendikal yapılanma, tüzüğümüzde de yer aldığı şekilde "Greve karar verecek organ Türkiye Temsilciler Kurulu'dur." Grev hakkımızı önümüzdeki dönemde kullanarak, zaten bu hakkımızın olduğunu ve işverenin yasalarını buna uygun şekillendirmesi zorunluluğunu başarmak durumundayız. Grev karar veren ve grevi sona erdiren organların hâlâ sendikamızda işler durumda olmaması mücadelemizi aksatan önemli handikaplardır. İşyeri örgütüllüklerinden başlayarak Temsilciler Meclisimizi Şube Temsilciler Kurulumuzu ve Türkiye Temsilciler Kurulu yaratmak gerekmektedir. Çalışanların söz-yetki ve karar hakkını en üst noktada savunmak ve işletmek sendikamızın değişmez ilkelerindedir. Bu ilkeye sadık kalarak dönemin ihtiyaçlarına ve sorunlarına yanıt verecek kurumsallaşmanın ifadesi olabilecek T. Temsilciler Kurulumuzu 1998 yılı Şubat ayında toplantıya çağırmayı hedeflemekteyiz. Azami 150 temsilciden oluşacak kuruma her şube temsilciliğimizin temsil edilmesi için hazırlıkların bugünden başlaması ihtiyacı vardır. 1 Ocak 1998 tarihine kadar tüm şube temsilciliklerimizin üye listelerini genel merkeze göndermeleri T. Temsilciler Kurulu'nun sayısal dağılımını yapmak açısından önem taşımaktadır. Sermayenin globalleştiği dünyamızda emekçilerin en önemli silahı hâlâ üretimden gelen güçleridir. İşçi sınıfının uluslararası dayanışmasını sağlamak, geliştirmek ancak ve ancak örgütsel sorunlarını, kurumsallaşma sorununu aşmaya aday sendikal yapılanmalarla mümkün olacaktır.

Sendikal mücadele sürdüğü sürece örgütlenme ihtiyacı değişerek devam edecektir. Önemli olan ise bu ihtiyaca yanıt verecek örgütsel tarzı ve çalışma anlayışını yaratabilmektir.

Şubatta Tüm Temsilciler Kurulumuzu toplamak üzere mücadelede hepimize başarılar dilerim.

H.Selda Aksoy
Genel Örgütlenme Sekreteri

SENDİKA YASA TASLAĞI PERSONEL REJİMİ REFORMU TASLAĞI VE DİSİPLİN CEZALARININ AFFINA DAİR KANUN TASLAĞI

Kamu Personel Rejim Taslağı ve Sendika Yasa Taslağı özünde; mevcut haklarımızı dahi geri almayı hedefleyen ve örgütlü kamu çalışanını kendi içinde çeşitli kategorilere ayırarak örgütlenme özgürlüğünü ve beraberinde toplu sözleşme ve grev hakkını yok sayan ve içinde bulunduğumuz fiili durumun çok gerisine götüreceği iki anti-demokratik yasa taslağı.

Bu iki yasa taslağını ayrıntılı incelersek kamu çalışanlarına nasıl bir bölünmüşlüğü (kendi içinde denge-sizliğin), örgütsüzlüğün, dağılıklığın ve beraberinde güçsüzlüğün dayatılmaya çalışıldığı daha iyi anlaşılacaktır.

1- SENDİKA YASA TASLAĞI

Bu taslak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanarak 30 Eylül 1997 tarihinde kamuoyuna sunulmuş ve ilgili bakanlıklardan görüşleri istenmiştir. Yıllardır hep birlikte sürdürülen mücadele ve ödenen bedeller hepimizin malumu. Uluslararası hukuk, ulusal hukuk ve yargı kararları ile fiili mücadelemizin yasal dayanakları da tek tek ortada. Ancak öyle bir sendika yasa taslağı önümüze konuluyor ki, evlere şenlik. Bu yasa taslağını verilen mücadelenin karşılığı olarak görmek mümkün değil. Uluslararası ve ulusal hukuk mantığı açısından da yasa taslağının anlaşılır bir açıklaması yok. Devletin amacı belli hakları (grev, toplu sözleşme, örgütlenme özgürlüğü) erteleyebildiği kadar ertelemek, ama nereye kadar? Yasa taslağını incelemeyen önce görüşlerine başvurulmuş çeşitli kesimlerin ve uzmanların seslerine kulak verelim.

Süleyman DEMİREL: "Bakın biz ne yapıyoruz. Devletimizin adına imza atıyoruz. Bu imzalar atıldığı yerde kalıyor. (...) Yasayı (sözleşmeyi) onaylamak kafi değil. İşlemesi lazım. İşlemiyorsa dediğini yapmayan devlet saygın değildir." (23 Eylül 1991)

"... Örgütlenme ve toplu pazarlık hakkının korunmasına ilişkin 98 sayılı sözleşmeler dolayısıyla kamu personeli dahil, tüm çalışanlara sendikalaşma ve toplu pazarlık hakkının tanınması ülkemizce esasen üstlenilmiş bulunmaktadır." (21.05.1992)

TÜSİAD: "Kamu görevlileri (grev ve toplu sö-

zleşme hakları Anayasal güvenceye bağlanmış bulunmamakla birlikte, Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa ve ILO sözleşmelerinde ve bunların anlaşılma ve uygulanma biçimlerinde kamu görevlilerinde bu haklara belli kesimler dışında sahip buldukları esas kabul görmüştür.

Bu nedenle kamu görevlilerinin sendikal haklarıyla ilgili yasanın hazırlanmasında bu uluslararası standart ve taahhütlerin göz önünde bulundurulması gerekecektir." (20 Ocak 1997)

Prof. Dr. Erdoğan TEZİÇ: "Memurların Anayasa'dan doğan bir talep hakları bulunmamakla birlikte, söz konusu Anayasa hükümleri yasa yoluyla memurlara toplu sözleşme ve grev hakkı tanınmasına engel değildir. Ayrıca Türkiye'nin taraf olduğu ILO sözleşmelerinde (87, 98, 151 sayılı) memurların grev hakkı konusunda açık bir hüküm bulunmamakla birlikte, ILO organları ve uygulaması bu hakkın var olduğu ve imzacı tarafların bunu tanımak yükümlülüğü altında bulunduğu şeklindedir."

Prof. Dr. İbrahim Ö. KABOĞLU: "Anayasa, kamu görevlilerine grev hakkı tanımamıştır. Ancak grev yasağı da koymayarak, bu hak karşısında 'sessiz' kalmıştır. Liberal demokratik rejimin geçerli olduğu çoğulcu siyasal sistemlerde "açıkça tanınmamış olan yasaktır" kuralı değil, "yasaklanmamış olan serbesttir" ilkesi geleneksel hale gelmiştir.

Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ: "Tasarı, kimi konularda uluslararası sözleşmelerden esinlenmekle birlikte, özellikle sendika üyeliği ve hiçbir düzenleme yapmadığı grev hakkı konularında onaylanan 87, 98, 151 sayılı sözleşmelere açıkça aykırı kurallara yer vermiştir.

Anayasamızın 90. maddesine göre; TBMM tarafından onaylanarak "yürürlüğe konulan uluslararası sözleşmeler ve antlaşmalar kanun hükmündedir ve bunlar hakkında anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz" denilmektedir.

Bu madde ile uluslararası antlaşmalar konusunda şu sonuçlara varılabilmektedir. Avrupa İnsan Hakları Divanı Yargıcı Feyyaz GÖLCÜKLÜ ile Avrupa İnsan Hakları Komisyonu Üyesi Şeref GÖZÜBÜ-YÜK'e göre;

1- Antlaşmalar iç hukukun bir parçasıdır.

2- Antlaşmalar iç hukukta kendiliğinden uygulanabilir.

3- Antlaşmaların Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülemez, Anayasa'ya aykırı bile olsa uygulanırlar.

Sendika yasa taslağı; "Toplusözleşme ve grev" hakkı açısından, "örgütlenme özgürlüğü" açısından ve "fiili durum-yasal durum ve sonuçları" açısından değerlendirilebilir. Ayrıca hazırlanan taslağın bir uzlaşma taslağı değil, tek tarafı hazırlanan bir taslak olduğu unutulmamalıdır.

1- TOPLUSÖZLEŞME VE GREV HAKKI

Yukarıda uzmanların görüşlerinde de ifade ettikleri gibi uluslararası antlaşmalara ve Anayasa'ya göre grev ve toplusözleşme hakkının önünde herhangi bir engel yok. Ancak hazırlanan taslak 'toplular görüşme' dışında herhangi bir hak düzenlemiyor.

2- ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

Sendika yasa taslağını, Personel Rejimi Reformu Yasa Taslağı ile birlikte düşünürsek, öncelikle kamu çalışanları üç ayrı kategoriye ayrılıyor ve çalışanların önemli bir kesimi sendika üyesi dahi olamıyor. Sendika yasa taslağında çok geniş bir kamu çalışanı sendika hakkından yoksun bırakılıyor.

Böyle bir düzenleme ile kamu çalışanlarının 'örgütlenme özgürlüğünün olduğunu söylemek ya da diğer bir ifadeyle herkesin sendikalara üye olabileceğini beklemek çok büyük bir hayal olur.

3- FİİLİ DURUM-YASAL DURUM VE SONUÇLARI

Sendika yasa taslağındaki belli maddeleri incelersek, 'fiili durum-yasal durum' değerlendirmesinde 'sendikal hak ve özgürlükler' açısından daha geri bir pozisyonun bizlere dayatılmaya çalışıldığını daha iyi göreceğiz.

Kamu görevlileri sendikaları Kanun Taslağı'nın genel gerekçesinde "demokratik, sosyal ve hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birisi de örgütlenme özgürlüğüdür. Temel insan haklarından da sayılan bu özgürlüğün sendikal hak olarak tüm çalışanlara ayrımsız tanınması gerekir" denilmekte. Ancak çalışanların çok önemli bir kısmı (Personel Rejimi Yasa Taslağı'nı da göz önünde bulundurursak) örgütlenme özgürlüğünün dışında tutulmaktadır.

Yine aynı gerekçede;

- Ayrıca ülkemiz sendikal hakların uluslararası kaynaklarını oluşturan,

- İnsan hakları Evrensel Bildirgesi, İnsan Hakları ve

Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesinin 11. maddesi, - Avrupa Sosyal Şartı'nın girişi ile birinci bölümü üyesi bulunduğumuz ILO Anayasası'nın giriş bölümü 87, 98, 151 sayılı sözleşmelerinin onaylanmış olduğu belirtilerek, "böylece ülkemizin kamu görevlileri de dahil, tüm çalışanlara sendikalaşma hakkını tanımayı esasen üstlenmiş durumdadır." denilmekte. Anayasa'nın 90. maddesine de atıfta bulunarak uluslararası hukukun, Türkiye'ye 'sendikal hak ve özgürlükleri' düzenleme yükümlülüğü getireceğine vurgu yapılmış, ancak hazırlanan taslağın ne ölçüde 'sendikal hak ve özgürlüğü' düzenlediği noktası es geçilmiştir.

Taslakta dikkat çeken bazı maddeler şöyledir:

Madde 1- Bu kanunun amacı, kamu görevlilerinin ekonomik, sosyal, kültürel ve mesleki hak ve çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendikalar ve konfederasyonların kuruluşu, örgütlenmesi, yetkileri ve etkinlikleri ile sendikalar ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hakları ve sorumluluklarını belirlemek ve sendikalar ve konfederasyonlar ile kamu işveren kurumları arasında yürütülecek toplu görüşmelere ilişkin esasları düzenlemektir.

Madde 2- Bu kanun... genel, katma ve özel bütçeli idarelerin, il özel idarelerinin ve belediyeler ile.. kamu iktisadi teşebbüslerinin... diğer kamu kurum ve kuruluşlarında işçi statüsü dışında çalışan kamu görevlileri dışında uygulanır.

Madde 5- Hizmet kolları belirlenmiştir.

Madde 6- Sendika kurucusu olabilmek için en az 2 yıl çalışma koşulu getirilmiştir.

Madde 17- Hakim ve savcılar, genel müdürler-daire başkanları, fakülte dekanları, mülki idare amirleri, silahlı kuvvet mensupları, millî savunma bakanlığı ile.. kuvvet komutanlıklarında... çalışan sivil kamu görevlileri, ceza infaz kurumlarında çalışan kamu görevlileri üye olamazlar ve sendika kuramazlar" denilerek önemli oranda kamu çalışanı 'örgütlenme özgürlüğü' kapsamının dışında tutuluyor. Mevcut bazı sendikalar da işlevsiz kılınıyor. (Tüm Yargı-Sen, Asim-Sen vs.) kısaca 'örgütlenmeme özgürlüğü', 'örgütlenme özgürlüğü'nden daha geniş bir alanı kapsıyor.

Madde 23- Konfederasyonlar üyeleri adına toplu görüşmelere katılmaya ve toplu görüşmeleri sonuçlandırmaya ve taraf olmaya yetkilidir.

Madde 25- Yüksek yönetsel kurum... işveren temsilcileri ile bu temsilcilerin sayısı kadar olmak üzere, en büyük üç konfederasyonun, bağlı sendikalarının üye sayıları esas alınarak, hesaplanacak oransal ağırlıklarına göre seçecekleri temsilcilerden oluşur.

Madde 34- Toplu görüşmenin tarafları kamu işveren kurulu ve 'yetkili' kamu görevlileri sendikaları

konfederasyonu belirlenmiştir.

Madde 35- Toplu görüşmeye kendi içindeki sendikalarda en çok üyeyi bulunduran konfederasyon katılmaya yetkilidir.

Madde 39- Toplu görüşme en geç 15 gün içinde sonuçlandırılır. Anlaşmaya varılırsa mutabakat metni taraflarca imzalanır. Mutabakat metni uygun yönetsel ya da yasal düzenlemelerin yapılabilmesi için Bakanlar Kurulu'na sunulur.

Madde 40- Anlaşma sağlanmazsa Uzlaşma Kurulu görevlendirilir.

Uzlaştırma Kurulu; çalışma ekonomisi, iş hukuku, idare hukuku, kamu maliyesi ile uğraşan üniversite öğretim üyelerinden oluşur. Anlaşma ve anlaşmazlık Bakanlar Kuruluna sunulur.

PERSONEL REJİMİ REFORMU TASLAĞI

Taslağın ana çerçevesi ve ilk ipuçları 7'nci 5 Yıllık Kalkınma Planı'nda görülmektedir. 1996-2000 yıllarını kapsayan planın personel rejimi başlığı altında '657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu yürürlükten kaldırılacak' (s. 101) denilmektedir. Çalışanlar plana uygun olarak yeniden kategorize edilmiş ve 'memur', 'kamu görevlisi', 'sözleşmeli personel' olarak düzenlenmiştir. Taslağın amacı basma nimet ve külfet dengesinin sağlanması olarak açıklanmıştır. Bu durum sosyal devletten biraz daha kaymayı gerektirmektedir. Planda şu ibareler de bulunmaktadır:

- Devlet, asgari gelir düzeyini garanti eden bir sosyal güvenlik hizmeti sağlayacak ve ilave sosyal güvenlik hizmetlerinin özel sigorta programlarıyla karşılanması sağlanacaktır.

- Özel sağlık ve özel emeklilik sigortası teşvik edilecektir.

- Toplumsal faydanın büyük olduğu zorunlu eğitimin devlet tarafından üstlenilmesi daha çok üst eğitim kademelerinde hizmetten yararlananların hizmetin bedelini ödemesi sağlanacaktır. Taslak memurlar ve diğer kamu görevlileri kanun taslağı ve memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mali, sosyal hak ve yardımlarına ilişkin kanun taslağı diye iki bölüme ayrılmıştır.

1. BÖLÜM

Madde 1'de 'Memurların ve diğer kamu görevlilerinin aylık ücret ve ödenekleri ile diğer mali ve sosyal hak ve yardımları ayrı bir kanunla düzenlenir.' diyerek yıllardır sürdürdüğümüz mücadeleyi ve toplu sözleşme hakkımızı yok saymaktadır.

Madde 5- 'Kamu hizmetleri memurlar, diğer kamu görevlileri ve sözleşmeli personel eliyle görülür' diye-

rek kamu çalışanlarını üç ayrı kategoriye ayırmıştır.

Memurlar 5 ana gruba ayrılmıştır.

a) Üst kademe yönetim grubu: Müsteşar, diyanet, personel başkanları, genel müdürler vb.

b) Orta kademe yönetim grubu: Başkanlıkları, Genel Sekreter, Müşavir, Daire Başkanları, İl Müdürler, Defterdar vb.

c) Yönetim grubu: İl müdür yardımcıları, okul müdürü, şube müdürü, baştabip, klinik şefi vb.

d) Kariyer meslek ve denetim grubu: Baş müfettişler, uzmanlar vb., yardımcılar, kontrolörler ve yardımcılar, denetmenler vb.

e) Emniyet hizmetleri: Emniyet amirinden polise kadar tüm emniyet görevlileri.

Taslakta memur tanımı oldukça geniş ve bu geniş kesim sendikal örgütlülüğün dışında tutulmuş (müdür yardımcılar, denetmen vb) ayrıca da ücret makası ile de memurlar lehine düzenleme yapılarak devlete bağlılık ve kamu çalışanları üzerinde baskı yaratılmak istenmektedir.

Kamu çalışanı tanımı yapılarak 10 ana grup belirlenmiştir. Ayrıca hakim ve savcılar, öğretim elemanları ve askeri personel gibi ayrı tanımlamalar yapılmıştır.

Sözleşmeli personel çalıştırılmasında yeni bir tarzda esnek istihdamdan söz edilmektedir.

Madde 7'de: Memurlar ve kamu çalışanlarının siyasi partiye üye olamayacağı hiçbir şekilde siyasi ve ideolojik amaçlı eylemde bulunamayacakları ve katılmayacakları düzenlenmiştir (657'deki yasak aynen korunmuştur).

Madde 14'te: 'Memurlar ve kamu çalışanları yürüttükleri kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç veremezler' denilmektedir (657'nin 15. Maddesi). **Meşru ve fiili mücadele ile lehimize çevirdiğimiz bu hüküm tekrar uygulanarak sorunlar karşısında çalışanların susturulması hedefleniyor.**

Madde 16'da: Memurlar ve kamu çalışanlarına görev yaptığı yerde ikamet zorunluluğu ve tatil günleri dahil il dışına çıkışlarında çalıştığı kuruma bilgi verme zorunluluğu getirerek, çalışanlar üzerinde baskı unsuru oluşturma düşüncesine devam etmektedir.

Taslağın 22. maddesi ile yalnızca 'kamu çalışanlarına sendika hakkı' tanınmaktadır. Bu madde ile çok geniş bir kamu çalışanı sendikal hak kapsamının dışında tutuluyor. Bu madde kamu görevlilerinin tamamına sendika hakkı tanıyan Anayasa'nın 53. maddesine de aykırıdır.

Madde 26'da: Birden fazla memur veya kamu çalışanının toplu olarak söz ve yazı ile müracaatları ve şikayetleri yasaktır.

... Devlet hizmetlerinin ve işlerinin yavaşlatılması veya aksatılması sonucunu doğuracak eylem ve hareketlerde bulunmaları yasaktır (Ancak, bu kanunun 22. maddesi hükümleri saklıdır diyerek, sendikal faaliyetler ayrı tutulmuştur. Yine de bu ayırımın idare tarafından nasıl yapılacağı konusunda çeşitli soru işaretleri var).

Madde 27' de grev yasağı getirilmiştir. "Grev veya grev teşebbüsüne katılamaz, grevi destekleyemez veya teşvik edemezler" diyerek yıllardır sürdürülen mücadelede yok sayılmaya çalışılmaktadır. Oysa, Anayasa'da 'yasaklanmamış bir hakkın kullanılması serbestir rejiminin' gereğidir.

Madde 76' da geçici görevlendirmeyi düzenlemektedir. Geçici görevlendirme uygulamada sendika üye ve yöneticilerine sürgün olarak ortaya çıkmaktadır.

Madde 90, 91, 92' de, izin (operatörlerin izni, doğum izni, yıllık izin) gibi konularda 657'ye göre nispi iyileştirmeler düzenlenmiştir. Örneğin; '... doğum yapan memur veya kamu çalışanına doğum öncesi 4 hafta, doğum yaptığı tarihten itibaren 12 hafta süreyle izin verilir' denilmektedir.

7. Bölüm' de sicillerin düzenlenmesinde amirlerin keyfi tutumlarının önüne geçecek ve subjektif değerlendirmeleri engelleyecek bir düzenlemeye rastlanılmamıştır.

Disiplin cezaları bölümünde;

- Uyarma; ... ikamet ettiği ilin hudutlarını bilgi vermeden terk etmek.
- Aylık ücretten kesme; toplu müracaat veya şikayette bulunmak.
- Görevde ilerlemenin durdurulması; ...basına, haber ajanslarına bilgi veya demeç vermek.
- Görevden çıkarma cezası; ... engelleme, iş yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak ... toplu olarak göreve gelmemek veya bunları tahrik veya teşvik etmek veya yardımda bulunmak.

...Siyasi partiye üye olmak; ...görevde ilerlemenin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, sosyal yardımlar harici brüt aylık ücretlerinin 1/4'ü-1/2'si kesilir ve tekerrüründe görevine son verilir.

Özel kanunların bu kanunla düzenlenenler dışındaki 'disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır' diyerek, disiplin suçlarına ekonomik birtakım cezaların da kanun dışı bir şekilde verilmesine devam edileceği anlaşılmaktadır.

2. BÖLÜM

Mali, sosyal hak ve yardımlara ilişkin taslak:

Madde 5'te; aylık ücretin, asgari ücretten az olmayacağı belirtilmiştir.

Madde 7'de; öğrenim durumlarına göre temel ücret

tablolarda hizmet yılı itibariyle belirlenen oranların kıstas ücretle çarpımı suretiyle 'temel ücret' belirlenir. Örneğin, 25 yıllık bir öğretmenin temel ücreti brüt: 81 milyon 300 liradır.

Madde 8'de; memurlar ve diğer kamu görevlilerine ait kadrolar 20 görev ücret grubuna ayrılmıştır. Bu gruplandırma da sağlıklı yapılmamış.

Madde 12'de; fazla çalışma ücreti, 'saat başı temel ücret ve görev ücretlerinin toplamının 1/160'ı ödenir' şeklindedir.

Madde 24'te; 'konut yardımı, en yüksek temel ücretin 1/8'i tutardır. Eşlerin ikisi kamu görevlisi ise; % 50'şer olarak ödenir' denmektedir.

Madde 31'de; yılda en çok iki kez temel ücret tutarında ikramiye ödenir denmektedir.

Taslağın ikinci bölümü de, çalışanları ekonomik olarak kategorize etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıntılı ekonomik düzenlemeler yaparak 'toplusözleşme' hakkımız dikkate alınmamıştır.

MEMURLAR İLE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN DİSİPLİN CEZALARININ AFFI HAKKINDA KANUN TASARISI

Madde 1- 12 Temmuz 1997 tarihinden önce işlenmiş '...kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar hakkında verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile affedilmiştir' denilmektedir.

Ancak, bu af, 'ilgililere geçmiş süreler için parasal herhangi bir talep hakkı vermez' denilmektedir (Ekonomik kayıplarımızı da talep edebilmeliyiz).

Taslakta, disiplin cezaları affedilenlerin, disiplin dosyalarındaki bu kayıtların müracaat aranmaksızın çıkartılacağı belirtiliyor.

Madde 2'de; 12 Temmuz 1997 tarihinden önce işlenmiş disiplin suçlarında davası devam edenler 30 gün içinde ilgili yargı mercilerine başvuranlarda taraf yapmış olduğu masrafları öder ve 'karar verilmesine yer olmadığına' hükmedilir. Vekalet ücretine hükmedilemez. Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde davaya devam etmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmesine devam olunur. Ancak, davanın davacının aleyhine sonuçlanması halinde bu kanunla belirtilen af hükümleri uygulanır.

Talebimiz 'disiplin affı' kanunun en kısa sürede çıkartılması sendikal faaliyetlerinden dolayı ceza alanların (maddi, manevi) hak kayıplarının tamamıyla giderilmesidir.

Cengiz DEMİRBAĞ
Genel Hukuk Sekreteri

BORÇ, FAİZ, SAVAŞ, ÖZELLEŞTİRME, EMEĞE ve KAZANILMIŞ HAKLARA SALDIRI= 1998 BÜTÇESİ

1998 Bütçe Tasarısı TBMM komisyonlarında tartışılmaya başlanmış bulunuyor. Bütçe tasarısı Aralık başında Meclis Genel Kurulu'na gelecek "tartışılacak" ve kabul edilecek. 1998 Bütçesi her bakımdan bir bütçe olmaktan çok "istikrar" paketidir. 1998 bütçesi tek tümceyle özetlemek gerekirse; kriz, borç, faiz, savaş, işsizlik, özelleştirme, esnek çalışma, kazanılmış hakları yok etme kısaca emeğe saldırı bütçesidir.

Bilindiği üzere devlet bütçesi, devletin bir yıllık dönemdeki finansman planıdır. Planlama-programlama bakımından gelir ve gider öngörülerini gösteren devlet bütçesi, mali ve sosyal açıdan da devletin izlemeyi amaçladığı ekonomik-toplumsal politikaların gerçek bir yansıtıcısıdır. Anadol-D hükümetinin açıkladığı 1998 Bütçesi'ne temel alınan dengeler, resmen açıklanmamış ve içeriği henüz bilinmeyen üç yıllık bir istikrar programının uygulamaya konulacağını müjdeliyor!

Geçtiğimiz günlerde açıklanan 1998 yılı programının temel amacı, kamu açıklarını ve enflasyonu aşağı çekerek ekonomik istikrarı sağlamak olarak açıklanmıştır. Yatırımlara gerekli kaynakların ayrılması, ihracat ve turizm gelirlerindeki artışların devam ettirilmesi, gelir dağılımının iyileştirilmesi "programın" öncelikli hedefleri olarak sayılmıştır. 55. hükümet, 1998 yılı programında GSMH'nin % 3, toplam kaynakların sabit fiyatlarla % 2,7 oranında artması öngörüsünde bulunarak, sabit sermaye yatırımlarının % 4, toplam tüketimin % 2,3 oranında artmasının öngörüldüğünü açıklamıştır.

Hükümet 1998 bütçesini programdaki öngörülen hedeflere uyumluluk gösteren bir bütçe olarak sunmuştur.

Son birkaç yılda % 6'lar civarında gerçekleştiği açıklanan büyüme hızının birden % 3'e düşürülmesi tasarlanıyor. Ekonomide toplam talebin düşürülerek enflasyonun 1998'de % 50'ye düşürülmesi vaadinde bulunuluyor. Hükümet orta vadeli istikrar paketi ile enflasyonu, 1999 yılında % 20, 2000 yılı sonunda da % 3'e düşüreceğini ifade ediyor. Hükümet böylece ithalatın da düşeceğini ve dış ticaret açığının azalacağını da hesapları arasına katıyor.

55. hükümetin ortaya koyduğu bu öngörüler ve 1998 yılı programı ve 1998 bütçesi gerçekçi değildir. Ülkemizde krize yol açan etken, talep fazlalığı değil aşırı üretimdir. % 90'lar düzeyinde gerçekleşecek 1997 yılı enflasyonunun % 50 düzeyine indirilmesi olanaklı

görünmüyor. On yıllar boyunca bütün hükümetler enflasyonu düşürmeyi hedeflediğini açıkladı. Ancak hiçbirisi bunu gerçekleştirmedi, gerçekleştiremedi. Enflasyon geniş emekçi kesimler için yoksullaşma, ekmeğinin küçülmesi demektir. Emekçilerin gelir durumu İkinci Dünya Savaşı yıllarındaki düzeyine gerilerken, toplam birkaç yüz aileye ait borsa şirketlerinin 1997 yılının ilk dokuz ayında 2,1 milyar dolar kâr ettiği açıklanıyor. Bu kârlı şirketlerin en büyük kâr elde edenleri de Koç, Sabancı, Uzan ve Doğuş gruplarına ait.

Bütçenin büyüklükleri gelir ve gider öngörülerini incelendiğinde, beklentilere uygun gerçekleşme ihtimalinin hiç olmadığı ortaya çıkmaktadır. Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşların direktifleri doğrultusunda yerli ve yabancı sermayenin isteklerini karşılamak için hazırlanan 1998 bütçesinin başarı şansı, enflasyonun en önemli sebebi olarak açıklanan kamu açıklarının düşürülmesi için vergi ve sosyal güvenlik "reformlarının" gerçekleşmesi ile özelleştirme uygulamalarının kararlılıkla sürdürülmesi gerektiği Başbakan Mesut YILMAZ tarafından ilan edilirken, hükümetin büyük umut bağladığı "Vergi Reform" paketi Sanayi ve Ticaret Bakanı Yalım EREZ tarafından "hikaye" olarak değerlendiriliyor.

1998 BÜTÇESİ GERÇEKÇİ DEĞİLDİR

Öncelikle yıllık program ve bütçenin hazırlanmasında kullanılan veriler tam güvenilir değildir. Devlet İstatistik Enstitüsü verilerinin içerdiği hata payı ile vergi gelirlerinin tahmininde esas alınan vergileme katsayıları bütçenin gelir tahminin yaklaşık 1 katrilyon fazla hesaplandığını ortaya koyuyor. Hükümet 1998 bütçesinin temel hedeflerine uyumlu diğer öncelikli hedeflerinin, kamu çalışanlarının reel maaş seviyelerinin korunması, enerji ve eğitim yatırımlarına öncelik verilmesi, kamu harcamalarının kaynak ısrafına yol açmadan daha etkin ve verimli gerçekleştirilmesi ile kayıt dışı ekonominin kavranarak bütçe gelirlerinin artırılması olduğunu, bütçe kanunu tasarısının genel gerekçesinde ifade etmiştir.

Bu hedefler doğrultusunda hazırlandığı belirtilen bütçenin büyüklükleri aşağıdaki şekildedir:

Gider bütçesi	:14.753.Trilyon
Gelir bütçesi	:10.760.Trilyon
Denge (Bütçe Açığı)	:3.993.Trilyon
Genel bütçe	:14.753.Trilyon

Katma bütçe	:1.123.510 Trilyon
Toplam	:15.876.510 Trilyon
Hazine yardımı	:1.083.510 Trilyon
Konsolide bütçe	:14.793.000 Trilyon

Bütçenin fonksiyonel dağılımı ise aşağıdaki gibidir

Personel harcamaları	:3.125.000 Trilyon	% 21
Diğer cari harcamalar	:1.330.000 Trilyon	% 9
Yatırım harcamaları	:1.000.000 Trilyon	% 6,76
Transfer harcamaları	:9.338.000 Trilyon	% 63.2

1998 BÜTÇESİ, BORÇLANMA VE FAİZ ÖDEMELERİ BÜTÇESİDİR

TBMM Bütçe Plan Komisyonu'na sunulan 1998 yılı konsolide bütçesi; toplam 10.8 katrilyon gelir, 14.8 katrilyon harcama ve 4 katrilyon bütçe açığı öngörmektedir. Bütçe harcamaları GSMH'nin % 30'unu, bütçe gelirleri ise GSMH'nin yüzde 22'sini oluşturuyor. 4 katrilyonluk bütçe açığı, toplam bütçe gelirlerinin % 37'sini, GSMH'nin ise % 8'ini oluşturuyor. Bütçe açıkları birkaç yıl önce GSMH'nin % 4'ünü oluştururken, bugün bu oran % 8'e ulaşmış bulunuyor. Bütçe tasarısının 3. maddesiyle bütçe açığının borçlanma ile karşılanacağı belirtiliyor. Bütçe tasarısının 34. maddesi ile 4 katrilyonluk açığın % 15 fazlası kadar toplam 4.600 trilyon TL borçlanma yetkisi hüküm altına alınmış bulunuyor. Bu tutara çeşitli kanunlara dayanarak ihraç olunan özel tertip devlet iç borçlanma senetleri dahil değildir. Her türlü vergi, resim ve harçtan müstesna tutulan hazine tahvil ve bonolarının anapara ve faiz ödemeleri bütçenin % 27-30'unu oluşturmaktadır. Konsolide bütçenin neredeyse yarısı iç ve dış borç anapara ve faiz ödemelerine ayrılmıştır. Gelirlerin harcamaları karşılayacak yeterlilikte olmaması borç-faiz-borç kıskaçının 1998 yılında bütçenin temel karakteristiklerinden biri olduğunu göstermektedir. Borçlanma ve faiz kıskaçı ülkenin bugününün yanı sıra geleceğinin de yerli ve yabancı sermayeye peşkeş çekilmesi demektir.

1998 BÜTÇESİ YATIRIMSIZLIK, İŞSİZLİK BÜTÇESİDİR

1998 bütçesinde yatırımlara ayrılan pay % 6-7 civarındadır. Bu payın yıllar içerisinde büyük oranda azaldığı görülmektedir. 1994-1995'te bütçenin onda biri yatırımlara ayrılmış iken, 1998 bütçesinde bu pay onbeşte bire indirilmiştir. 1998 bütçesinde yatırımlar için ayrılan 1 katrilyonluk ödeneğin % 40 özelleştirme gelirlerinden karşılanacağı belirtilmiştir. Bütçenin yatırım ödeneklerinin çoğu üretime yönelik olmayan yatırımlara ayrılmıştır. Yatırımların azlığı istihdam azlığına yol açacak, bu da işsizliğin daha da artmasına ne-

den olacaktır. 1998 bütçesi işsizlik bütçesidir. 1998 yılında gerçekleştirilecek özelleştirmeler ile binlerce işçi işsiz kalacak, örgütsüz kalacak, sendikasıylaştırılmak istenecektir. Bütçe tasarısının 49. maddesi ile 1998 yılında boşalacak kadrolar ile işçi ve memur kadrolarından boş olanlara ancak Maliye Bakanlığı'nun izniyle ve personel ödeneği ile sınırlı biçimde atama yapılması öngörülmüştür. Bu durum hükümetin siyasi amaçlı kadro doldurmasına olanak vermesi ve kadroların kullanılması ile işsizliğin artmasına yol açacaktır. İşsizlik emekçiler için açlık, sefalet, ekmezsizlik demektir.

1998 BÜTÇESİ SAVAŞ BÜTÇESİDİR

1998 bütçesinde personel, yatırımlar, eğitim, sağlığa ayrılan pay azaltılırken, kısılmayan tek devlet harcaması savaşa ayrılan giderlerdir.

Parasız eğitim ve parasız sağlık hizmeti herkes için temel bir hak olmasına karşın, bu alanlara ayrılan pay azaltılırken süregelen savaşa ayrılan payda herhangi bir azaltma yapılması bir yana, bu pay fonlarla artırılıyor. Bütçe bir savaş bütçesi olup, ekonomi hızla askerleştirilmektedir. Bütçenin 1.330 trilyonluk diğer cari harcama ödeneğinin 1.100 trilyonluk kısmı savunma emniyet bütçesi olarak ayrılmıştır.

1998 BÜTÇESİ ÖZELLEŞTİRME SATIŞ BÜTÇESİDİR

1998 bütçesi özelleştirme saldırısının artarak sürdürüleceğinin ilan edildiği bir bütçedir. Bir katrilyonluk yatırım ödeneğinin 400 trilyonluk kısmının özelleştirmeden elde edilecek gelirlerle karşılanması öngörülmüştür. Özelleştirme ile halkın malı olan kârlı işletmeler, termik santraller, enerji santralleri, limanlar yerli ve yabancı sermayeye peşkeş çekilmek suretiyle devrediliyor.

İki yıllık kârı 507 milyon dolar olan 10 termik santralin çevresindeki maden rezervleri ile birlikte 20 yıllığına devredilmesi bu peşkeş çekmeyi ortaya koymaktadır. Hükümet, özelleştirme karşıtı platformu, yatırım ödeneği ile zor duruma sokmayı amaçlıyor.

1998 BÜTÇESİ YOKSULLAŞMA BÜTÇESİDİR

Anasol-D Hükümeti tüm tüketim mallarına birbiri ardına yaptığı zamlarla emekçi halka yaşamı daha da yaşanılmaz kılarken, dört kişilik bir ailenin asgari geçim sınırının 130 milyon olduğu günümüzde asgari ücretin 23 milyon yapılması hükümetin "sosyal demokrat" bakanları tarafından gururla açıklanıyor. 65 milyonluk ülkemizin birkaç milyonu büyük bir refah içerisinde yaşarken, 20 milyondan fazla insan yoksulluk sınırının altında yaşamak zorunda kalıyor. Kamu emekçileri 50-60 milyon TL maaşla çalışırken 1998'in ilk 6 ayı için maaş

artışı 15-20 milyonla sınırlı tutulmaya çalışılıyor. Danışıklı dövüş şeklinde Hazine Müsteşarı Mahfi EĞİLMEZ hükümeti popülist (!) olmakla suçluyor.

1994-1995'te bütçenin % 30'u personel harcamalarına ayrılmakta iken, personel sayısındaki artışa karşın 1998 bütçesinde personel harcamalarına ayrılan pay geçtiğimiz yılda olduğu gibi ancak % 20'yi geçiyor. Personel harcamaları birkaç yıl içinde üçte birden beşte bire geriliyor. Kamu emekçilerinin maaşları asgari geçim sınırının yarısına dahi yetişmezken, milletvekili maaşları 750 milyona çıkarılıyor.

Cumhurbaşkanlığı bütçesi 1995 yılında bütçenin üçte birine iken, 1998 bütçesinde altıyüzde birine çıkarılıyor.

Kamu emekçilerine zorunlu olarak yaptırılan ve 8 saatlik işgünü hakkına yönelik bir saldırı olduğu tartışmasız olan fazla çalışmalar karşılığında ödenen saat ücretleri 120.000 TL'ye çıkarılıyor.

1997 yılında yapılan ek zam uygulamasında Refahiyol Hükümeti silahlı-silahsız, önemli - önemsiz ayrımı ile kamu emekçileri arasında ayrımcılık yapmıştı. Anasol-D hükümeti de benzer bir ayrımcılık politikasını öğretmenlerle diğer kamu emekçileri arasında yapmak istiyor. Kamu emekçileri arasındaki dayanışmayı, örgütlülüğü dağıtmayı amaçlayan bu politikayı iyi teşhir etmek gerekiyor.

1998 BÜTÇESİ KAZANILMIŞ HAKLARA SALDIRI BÜTÇESİDİR

Yeni Dünya Düzeni savunucuları, kapitalizmi "sosyalizm" karşısında nihai zaferi elde ettiği propagandası ile sosyalizmin yükselişini durdurmak için uy-

guladıklarını bildirdikleri sosyal devletin artık gereksizliğinin politikasını yapıyorlar. Sermaye partileri ve hükümetleri emekçilerin kazanılmış haklarına saldırıda sınır tanımıyorlar. Saldırı en başta sosyal güvenlik hakkına yöneliyor, büyük mücadeleler ve bedeller karşılığında kazanılan sosyal haklar bir bir elden alınmaya çalışılıyor.

Geçtiğimiz yıllardaki hastane ve tedavi ücretleri ile ilaç bedellerine katılım tutarları emekçilerin aleyhine düzenlenmiş ve vitamin vb. birçok ilanın bedellerini emekçiler kendileri ödemişti. 1998 bütçesi ile bu konuda Maliye Bakanlığı'na yetki veriliyor.

Memurların sınırlı biçimde de olsa yararlandığı lojman ve sosyal tesislerin kısım kısım satışı öngörülüyor. Bütçe tasarısınının 61. madde ile kamu kurum ve kuruluşlarınınca işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderlerine bütçeden katkıda bulunulmayacağı ve bu tür yerlerde, genel veya katma bütçeden, döner sermaye veya fondan ücret ödenmek suretiyle 1998 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel çalıştırılmayacağı düzenlemesi ile bu tesisler emekçilerin yararlanabileceği sosyal tesisler olmaktan çıkarılıyor.

Böylece bu tür sosyal tesislerin arsa fiyatı dahi etmeyen tutarlarla satışının önü açılıyor.

Türkiye Kömür İşletmeleri'nin Didim'deki dinlenme tesislerinin satışı bu peşkeş çekmenin en somut örneğini oluşturuyor.

Bütün sermaye sözcüleri sosyal güvenliğin devlet üzerindeki yükünden bahisle emekçilerin sosyal güvenlik hakkına saldırıyor. Bütçeden sosyal güvenlik kuruluşlarına aktarılan pay sınırlı tutulurken, sosyal

güvenlik primlerini tahsil edemeyen, tahsil etmeyen devlet, bütçe kanununun 69. maddesiyle "Prim Ödeme Yükümlülüğünü Yerine Getirmeyenlerin Sorumluluğu" düzenlemesiyle prim borcunun tespiti halinde sigortalı ve yakınlarının tedavi ücretlerinin işverenden tahsili ile ilgili düzenleme yapıyor. Madde gerekçesinde sigortalının tedavi işlemlerinde herhangi bir aksama ya yol açmadan prim ödemeleri tahsilatının hızlandırılmasının amaçlandığı belirtilse de bu düzenlemenin işçilere vizite kağıdı verilmemesine yol açabileceği veya zaten yaygın olan sigortasız çalışmayı teşvik edeceği gözden kaçırılmak isteniyor.

Sosyal güvenlik sisteminin tasfiyesini amaçlayan bu saldırıların en büyüğü bütçe tasarısı ile aynı günlerde tartışması genişletilen emeklilik yaşı uygulamasında ortaya konuyor. Hükümeti içerden veya dışarıdan (!) destekleyen partilerin üzerinde uzlaştığı emeklilik yaşı kadınlarda 50, erkeklerde 55 olarak açıklanıyor. Başbakan bunun yetersiz olduğunu, tek başına iktidar olsalar 60 yaşın emeklilik yaşı olarak yasalaştırılacağını açıklıyor. 2 yıl milletvekilliği yapınca emekli olanlar Başbakan'ın bu sözlerini alkışlayamıyorlar.

Parasız eğitim ve parasız sağlık hizmeti tüm yurttaşlar için temel bir insan hakkı olmasına karşın bütçede eğitim ve sağlığa ayrılan pay arttırılmıyor. Sekiz yıllık eğitim tartışması ile kesintisizliği öne çıkarılan eğitimin parasız olması niteliği es geçilerek eğitim ve sağlıkta özelleştirmelerin artması amaçlanıyor. Devlet okullarına katkısını azaltan hükümetler vakıf üniversite adı altında özel üniversite ve özel dersanelere kaynak aktarıyor. Özel üniversitelere hazine arazileri tahsis edilirken cari harcamalarının yüzde 45'i bütçeden karşılanıyor. Hastanelere yatırım yapılmaz iken devlet kredileri özel hastane ve sağlık merkezleri yapımına aktarılıyor. Çetelerle işbirliği içerisinde olduğu ortaya çıkan kişilerin kurduğu özel hastane ve sağlık merkezlerine düşük faizli kredi verilerek, arsa tahsisi yapıyor.

GELİR ÖNGÖRÜLERİ YÖNÜNDEN BÜTÇE

Giderler-harcamalar bakımından halk karşıtlığı açık olan 1998 bütçesinin gelirler bakımından da sırtını emekçilere dayadığı görülmektedir. 1998 bütçesi, gelirlerde bir önceki yıla göre % 100'e varan bir artış öngörürken, faiz dışı harcamalarda % 80'lik bir artış öngörülerek tasarruf sağlanan bir bütçe olduğu görüntüsü verilerek isteniyor. 1998 bütçesinde gelir bütçesi 10.760 trilyon olarak öngörülmüştür. Başbakan tarafından büyüklüğü hemen hemen reel ekonomi kadar olduğu ifade edilen kayıt dışı ekonominin kayda alınması yönünde hiçbir çaba içerisinde olmayan ve büyük kârlar elde eden firmalardan, rant geliri elde

edenlerden vergi almayı düşünmeyen hükümetin bu vergi gelirlerini emekçilerin sırtından çıkarmayı amaçladığı anlaşılıyor.

Verginin toplumun değişik kesimlerine adil olarak dağılımını sağlayacağı iddiasında bulunan ve bunlarla halkın eğitim, sağlık, adalet gibi temel hizmetleri daha iyi sunacağı vaadinde bulunuyor.

1998 Bütçesinin Vergi Gelirleri Tahmini Dağılımı	
VERGİ GELİRLERİ TOPLAMI	10.210.Trilyon
Gelirden alınan vergiler	4.411.Trilyon
Gelir vergisi	3.468.Trilyon
Kurumlar vergisi	943.000 Trilyon
Serveften alınan vergiler	76.000 Trilyon
Motorlu taşıtlar vergisi	71.000 Trilyon
Veraset ve intikal vergisi	5.000 Trilyon
Mal ve hizmetlerden alınan vergiler	4.000 Trilyon
KDV	1.780.000 Trilyon
Ek vergi	163.000 Trilyon
Taşıtlar alım vergisi	163.000 Trilyon
Akaryakıt tüketim vergisi	1.340.000 Trilyon
B. sigorta M. vergisi	218.000 Trilyon
Damga vergisi	252.000 Trilyon
Harçlar	241.000 Trilyon
Dış ticaretten alınan vergiler	1.565.300 Trilyon
Gümrük vergisi	211.000 Trilyon
İthalatın alınan KDV	1.322.000 Trilyon

Konsolide bütçenin ancak % 72'sini karşılayacağı öngörülen bütçe gelirlerinin öngörülen tutarda gerçekleşmesi oldukça güç görünüyor. Enflasyonun % 50 ve % 3 büyüme tahmini ile vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre % 100 artış öngörüsü gerçekçi değildir. Harb-İş Sendikası uzmanlarının yaptığı araştırmada da belirtildiği üzere vergi hesaplamalarında dikkate aldığı katsayılar, Net Aktif Vergisi ile Ekonomik Denge Vergisi gibi olağanüstü vergilerin alındığı geçmişteki en yüksek katsayı esas alınarak belirlenmiştir. Bütçe gelirlerinin veri koşullarda 900 trilyon fazla hesaplandığı anlaşılmaktadır.

Hükümet 1998 bütçesi ile dolaylı vergilerde büyük artışlar öngörüyor. Emekçiler için büyük bir yük olan ve hayatı çekilmez kılan dolaylı vergiler halka büyük bir darbe indirmeye devam edecektir.

Hükümetin birkaç ay içinde gerçekleştirmeyi planladığı ve hükümeti destekleyen (içerden ve dışarıdan (!) partilerin desteklerini aldığı) Başbakanın ifade ettiği vergi reform paketi gerçekte bir reform değil emekçilere saldırının bir diğer adıdır. Bu tasarı ile yıllardır vaat edilen asgari ücretin vergi dışı kalması projesine şiddetle karşı çıkılırken, rant ve faiz gelirlerinin vergiye tabi tutulması erteleniyor. Özel Tüketim Vergi-

si adı altında bir dolaylı vergi ile emekçilerin vergi yükü artırılırken sermayeden vergi alınmamaya özen gösteriliyor.

Kara paranın önlenmesine yönelik "zorunlu" yasanın uygulanması ertelenir ve beyan dışı gelirlerden (50 milyardan fazla olanlarda) sembolik bir vergi alınması planlanırken, kayıt dışı ekonominin vergilenmesi adı altında kapıcılardan, götürü esnaftan büyük vergi gelirleri elde edilmesi amaçlanıyor. Vergi Reform Yasa Tasarısını, geniş bir şekilde ayrıca değerlendirmek gerekir, ancak bu yasa kısa zamanda yasallaşsa dahi etkilerini 1999 yılında göstereceği gerçeği, hükümetin 1998 bütçesi gelirlerindeki iyimser öngörülerinin gerçekçi olmadığını bir kez daha gösteriyor.

-1998 bütçesi gerçek anlamda bir bütçe olmaktan çok Anadol hükümetinin uluslararası emperyalist kuruluşlara söz verdiği bugünlerde imzalanacak anlaşmalar sonrasında açıklanacak "istikrar" paketidir. Emekçiler olarak bizim bunu saldırı paketi olarak anlamamız gerekiyor. 3 yıllık bir süreci kapsayan bu istikrar-saldırı paketi ile emekçiler teslim alınmak isteniyor.

1998 bütçesi sermayenin isteklerine göre şekillenmiş ve ortaya konulmuş bir bütçedir. Hükümet sermayenin tüm isteklerini bütçeye geçirmiş bulunmaktadır. 1998 bütçesi emek karşıtı bir bütçedir. Emekçilerin, ekmeğini küçülten, üretime yönelik yatırım yerine rant ekonomisinin temel alındığı, sermayenin (her ne kadar fedakarlık (!) adı altında gerekirse 1 yıl vazgeçelim denilse de) büyük kârlar elde etmesine yönelik, taşeronlaştırmaya paralel, esnek çalışmanın yaygınlaşmasını teşvik eden, emeğin üretkenliğini artırmayı dikkate almayan bir saldırganlık bütçesidir.

Özelleştirme saldırısı ile binlerce işçi işinden edilecek işçilere sendikasızsızlaşma, örgütsüzlük dayatılacaktır. 1998 bütçesi ülkenin verimli ve başarılı işletmelerinin sermaye kesimlerine sunulmasının adıdır.

Bütçenin açıklanan niteliklerini bir bir sıralayarak bunların tartışılmasının yanı sıra, işçilerin, kamu emekçilerinin, geniş halk kesimlerinin bu saldırı ve talan bütçesini nasıl geriye çevirebileceğini tartışmamız gerekiyor.

Bütçenin öngörülerinin gerçekçi olmamasının pek önemi yoktur, aslında önemli olan işçi ve emekçilerin buna karşı çıkışının örgütlenmesidir. Bize düşen görev emek düşmanı uygulamaları geçersiz kılmaktır.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)'nin 14 Aralık 1996 tarihinde yaklaşık 100 bin emekçinin katılımı ile gerçekleştirdiği "DEMOKRATİK DEVLET, HALK İÇİN BÜTÇE" temel sloganlı Ankara eylemi 1997 bütçesine karşı önemli bir karşı çıkıştı.

KESK'in 1998 bütçesine karşı "taraf olma" temel ilkesiyle gerçekleştireceği oturma eylemi, basın açıklamaları, mitingler ve hizmet üretiminden gelen gücün kullanılması iş bırakma eylemlerine en geniş kamu emekçisinin aktif katılımının sağlanması, bu eylemlere işçi ve diğer emekçi kesimlerin desteğinin sağlanması ve 1998 bütçesine karşı "İNSANCA YAŞAM BÜTÇESİ" temel ekseni altında yürütülecek güçlü ve kararlı bir mücadele ile ancak bu saldırganlık geri püskürtülebilir.

Tahir ŞILKAN
KESK GYK Üyesi

SENDİKAMIZDA HUKUK SAVAŞI

Sendikamıza yönelik devam eden baskı ve sürgün politikası; hükümet değişikliklerine buna paralel olarak Maliye Bakanlarının, defterdarların, müdürlerin değiştirilmesine rağmen hiçbir zaman değişmeyen ve sürgit artarak devam eden sistemli bir politikadır. **Tek amaç vardır; hakkını arayan, örgütlü kamu çalışanını susturabilmek. Bunun yerine hakkını aramayan, idarenin keyfi uygulamalarına göz yuman, sendikal hak ve özgürlüklerine sahip çıkmayan bir kamu çalışan grubu yaratmak.**

Maliye çalışanlarının aldığı disiplin cezalarının ek ücret kesintisine endekslenmesi (Uyarı: 1 ay, kınama 3 ay, maaş kesim 6 ay, kademe ilerlemesinin durdurulmasında 1-3 yıl) yıllardır maliye çalışanlarının ağır ekonomik bedeller ödemesine neden olmuştur. Ayrıca keyfi olarak uygulanan ve çalışanları kitlelerden tecrit etmeyi hedefleyen sürgün politikaları (askeri saymanlık, takdir komisyonu, malmüdürlüğü ve diğer saymanlıklara) günümüzde halen devam etmektedir. İdare, yargı kararlarını hiçe saymakta, örneğin yürütmeyi durdurmayı kazanıp ya da davayı kazanıp eski yerine dönen bir üyemizi bir gün sonra keyfi bir şekilde başka bir yere sürgün edebilmektedir. **Keyfi uygulamalar ve hukuk tanımazlık çoktan çizmeyi aşmıştır.**

Ayrıca, çalışanlarımızın (üyelerimizin) bir takım demokratik hak ve istemli eylemsellikleri nedeni ile birçok **disiplin cezaları, idari davalar ve adli davalar peşpeşe açılmakta, keyfi gözaltılar ve cezalar sindirme amaçlı olarak sürekli kullanılmaktadır.**

28 Mart 1997 tarihinde gerçekleştirilen hizmet üretiminden gelen gücün kullanılmasından hemen sonra İstanbul 3 No'lu Şube'den birçok üye ve yöneticimiz sürgün edilmiş. Kayseri'de 60 üyemizin muhakkik aracılığı ile ifadeleri alınmış, Denizli'de ceza verme girişimi örgütlü gücümüz ile aşılmıştır. İzmir'de üç üye / yöneticimiz sürgün edilmiştir.

Yine İstanbul'da gerek 28 Mart eylemselliği öncesi ve gerekse sonrası birçok üyemiz keyfi şekilde saymanlıklara, takdir komisyonlarına vs. sürgün edilmişlerdir.

İşten el çektirilen İzmir Şube Başkanımız Ramis SAĞLAM, Genel Örgütlenme Sekreterimiz H. Selda AKSOY'un davaları İdare Mahkemeleri'nde devam etmektedir. Yine işten el çektirilen üyelerimiz İsmail TAŞDEMİR ve Türkan KOCADAĞ'ın davaları devam etmektedir.

İstanbul 1 No'lu Şube Başkanımız Abidin SIRMA hakkında sendikal faaliyetlerinden dolayı TCK'nin 236. maddesine göre 300.000 TL ağır para cezası ve 3 ay (bir daha fiil işlenirse uygulanmak üzere) memuriyetten men cezası Fatih 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde verilmiştir.

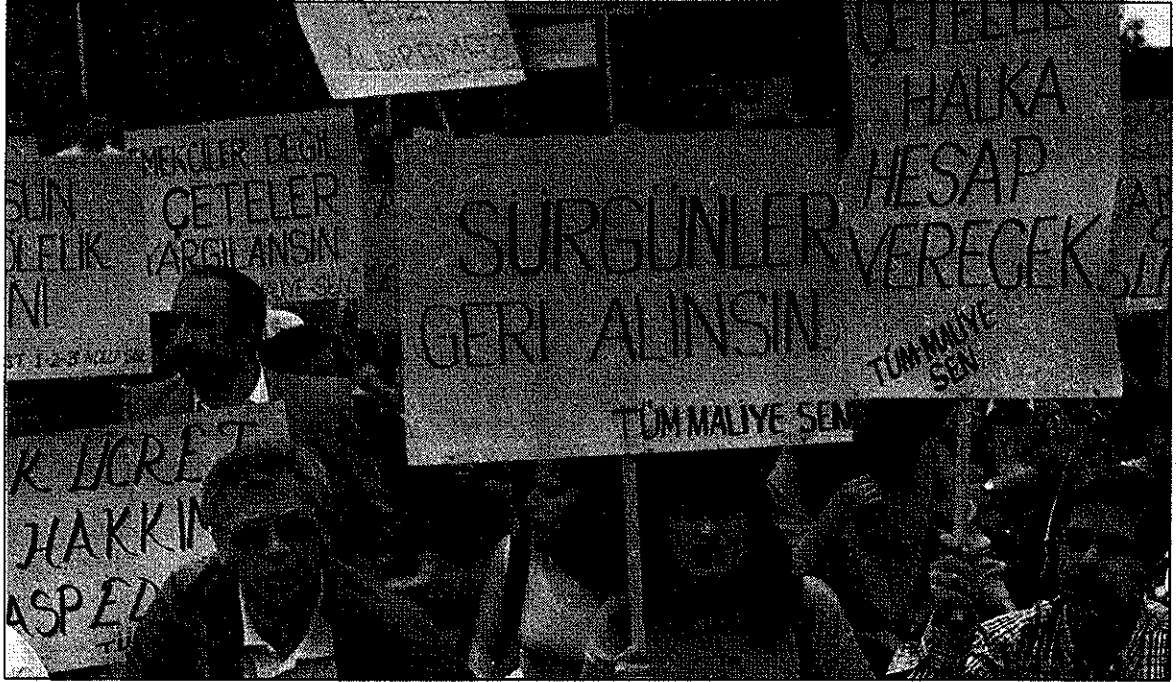
Son dönemde Diyarbakır, Bolu, Şanlıurfa'da yaşanan gözaltılar ve davalardan, Mersin'de devam eden (400 üyemizin adli davaları) Bursa'da, Maaş Kesim Cezası nedeniyle Danıştay'a temyize gidilmesi ayrıca Uşak'ta 91 üyemizle ilgili maaş kesim cezası ile ilgili temyiz aşamasında, Danıştay'da devam eden davalarda devam eden davalarımızın bir kısmıdır.

Bursa'da birçok, üye ve yöneticimiz halen sürgündedir. Bütün bu yaşananları ve hukuk tanımaz uygulamaları göz önünde bulundurduğumuzda hukuksal konuda (Anayasa'nın 53. maddesi -657 sayılı yasanın 22. maddesindeki değişiklik- uluslararası hukuktaki yasal dayanaklarımız) ulusal ve uluslararası dayanaklarımız olmasına rağmen kısa vadede sorunların biteceğini beklemek ve sürgün ve baskıların azalacağını sanmak fazla iyimser bir yaklaşım olur.

Bu durumda yapılacak olan şey, **hukuksal savaşımızı bir taraftan sürdürürken örgütlü gücün artırılmasına dönük çabaların artırılması "Dayanışma" ve "Sahiplenme" ilişkilerini mutlaka oluşturmamız, güçlü olduğumuz ve Edirne'de ceza alan bir üyemizin sorununu Kars'taki üyemizin de duyumsadığı ölçüde hukuksal sorunu da aşmış olacağız.**

SÜRGÜN-CEZA VE SORUŞTURMALAR

ŞUBE ADI	SORUŞTURMA	CEZA	SÜRGÜN	Gaziantep	418	155
Ankara	105	31	17	(18 Nisan'da 155 üyemiz hakkında verilen disiplin cezaları idari yargıda açılan davalarla iptal edildi.)		
Mersin	426	426		Balıkesir	5	5
(Yargıda kazanıldı 270 kişi 1/30, 96 kişi 1/8, 2196 ay fon kesintisi adli yargıda ise sürüyor)				Şanlıurfa	1	1
Manisa	134	134	130 Kına	Aydın	274	10
ma 4 uyarı				Elazığ	9	9
(115 Kınama, 1 Uyarı cezası ile ilgili dava lehimize sonuçlanmıştır.)				Zonguldak	352	132 4
Malatya	2	2		Diyarbakır	13	13 1
Bolu	17	17		Kocaeli	371	273
Rize	2	2		Bursa	449	315 7
Ağrı	3	3		Bartın	1	
Edirne	150	5		Sakarya	7	7 5
Kırklareli	5	5	2	İzmir	281	40 6
Uşak	200	91	2	Trabzon	400	
(18 Nisan'da, 91 kişiye verilen 1/30 oranındaki maaş kesim cezası yargı yoluyla geri alınmıştır Temyizde devam ediyor)				İstanbul	365	120 50
Adıyaman	28	2		Denizli	32	5
Kayseri	62	4		Samsun	57	14 24
				Karabük	11	
				Artvin	7	
				Ordu	10	3 1

SON DÖNEMDE İSTANBUL İLİNDE SÜRGÜN EDİLEN ÜYELERİMİZ

ADI SOYADI	SENDİKAL GÖREVİ	İŞYERİ	SÜRGÜN EDİLDİĞİ İŞYERİ
Cengiz Demirbağ	Gen. Hukuk Sek.	M.Köy V.D.	Kağıthane Malmüd.
Hatice Özçelik	Gen. Bas. Yay. Sek.	Hisar V.D.	Tuzla Askeri Say.
Gülşay Koç	Gen. TİS Sek.	Hocapaşa V.D.	Cevizli Askeri Say
H. Selda Aksoy	Gen. Örgüt. Sek.	Rıhtım V.D.	Maltepe Malmüd.
Yargı kararına rağmen tekrar aynı yere sürüldü			
Abidin Surma	Şube Başkanı	Çapa V.D.	Bağcılar Malmüd.
Aydın Filiz	Şube Yöneticisi	Marmara Bilgi İş Merk	Fatih Malmüd. Hasdal Askeri Say
Yılmaz Meşeli	Şube Yöneticisi	KMP V.D.	İç Tedarik Say.
Yargı Kararı ile döndü			

Halil Kaya	Şube Yön.	M.Köy V.D.	Şişli Malmüd.
Ferda Yılmaz	Şube Yön.	Deft. Pers. Müd.	23 Nolu Takdir Kom.
H. Hüseyin Özen	Şube Yön.	K.Yalı V.D.	K.Yalı TCK Say
İsmail Şeker	Şube Yön.	Kartal V.D.	C.Öğlü Çocuk Esirgeme Say (Yürütmeyi dur-
durma kararı aldı döndü)			
Özer Avanaş	Şube Yön.	Kadıköy V.D.	17 Nolu Takdir Kom.
Hüseyin Toptaş	Şube Yön.	Kadıköy V.D.	Eminönü Malmüd.
(Yürütmeyi durdurma kararı aldı döndü)			
Süleyman Yılmaz	Şube Yön.	Beyazıt V.D.	10 Nolu Tamdir Kom.
Mustafa İlhan	Temsilci	GOP V.D.	14 Nolu Takdir Kom.
Mahir Meydan	Temsilci	Denetim Büro Başk.	Niğde Denetim Büro Bşk.
Hatice Yazgılı	Temsilci	Ulaştırma V.D.	Kuzey Dnz Saha Kom.
Erkan Eren	Temsilci	Mevlanakapı V.D.	GOP Malmüd.
Yılmaz Yığın	Temsilci	Denetim Büro Bşk.	Kocasinan V.D.
Mahmut Yavuz	Temsilci	Ulaştırma V.D.	B.Paşa Malmüd.
Ali Bektaş	Temsilci	Dış Ticaret V.D.	Sangazi V.D.
Erdal Atıla	Temsilci	Hisar V.D.	Deft. Bina Onarım Müd.
M. Erkan Ozkan	Temsilci	KMP V.D.	B.Köy Malmüd.
Yargı Kararı ile Döndü			
Zekiye Sancak	Temsilci	KMP V.D.	Z.Çurnu Malmüd.
Yargı Kararına Rağmen 10 Nolu Takdir Komisyonuna Tekrar Sürgün Edildi			
Kasım Külekçi	Temsilci	KMP V.D.	3 Nolu Takdir Kom.
Yargı Kararı ile Döndü			
Şaban Özil	Temsilci	KMP V.D.	Avcılar Malmüd.
Yargı Kararına Rağmen Tekrar GOP Mal Müdürlüğüne Sürgün Edildi.			
Handan Yarıcı	Temsilci	M.Köy V.D.	Beyoğlu Malmüd.
Şerif Karakoç	Temsilci	Deft. Müh. Müd.	2. Zırlı Tugay Say
(Yürütmeyi Durdurma Kararı aldı döndü)			
İhsan Polat	Temsilci	Deft. Usul Gelir Müd	Eminönü Mal müd.
Semra Ayağ	Temsilci	Galata V.D.	Nakli Vastalan V.D. - Kadıköy V.D.22 Nolu Tak. Kom.
Kazım Doğan	Temsilci	Rıhtım V.D.	Tuzla Askeri Say
2. kez yargı kararı ile döndü			
Halit Aksoy	Temsilci	Deft. Muh. Müd.	9 Nolu Takdir Kom.
Şahinder Karahan	Temsilci	Deft. Muh. Müd.	K.Çekmece Malmüd.
Fahrettin Arslan	Temsilci	Rıhtım V.D.	Sultanbeyli Malmüd.
(2 kez yargı kararı ile döndü. Köy Hizmetleri Saymanlığına tekrar sürüldü)			
Mersin Meydan	Temsilci	K.Yalı V.D.	3 Nolu Takdir Kom.
Sevim Avcı	Temsilci	K.Yalı V.D.	Kartal Malmüd.
Mahmut Kopal	Temsilci	18 Nolu Takdir Kom.	Üsküdar 1 Nolu Sağlık Say.
Engin Alkan	Temsilci	K.Yalı V.D.	Adalar V.D.
Yargı Kararı ile Döndü			
A. Yıldız Bayazıt	Temsilci	K.Yalı V.D.	21 Nolu Takdir Kom.
Turgut İzibelli	Temsilci	Göztepe V.D.	Beşiktaş Malmüd.
Esma Keser	Temsilci	Kadıköy V.D.	Maltepe Malmüd.
İhsan Çiçek	Temsilci	Göztepe V.D.	15 Nolu Takdir Kom.
Emine Kaplan	Temsilci	Göztepe V.D.	Beykoz Malmüd.
Ercan Yavuz	Temsilci	K. Yalı V.D.	22 Nolu Takdir Kom.
Ayten Türkylmaz	Temsilci	Göztepe V.D.	TCK 1. Bölge Say.
Mahmut Çelebi	Temsilci	Sarıgazi V.D.	12 Nolu Takdir Kom.
Ümit Zor	Temsilci	Kadıköy V.D.	Eminönü Malmüd.
Nazlı Aksoy	Temsilci	Vergi Denet. Bürosu	Beşiktaş V.D.
İLİ: İZMİR (SÜRGÜN EDİLEN ÜYELERİMİZ)			
ADI SOYADI	SENDİKAL GÖREVI	İŞYERİ	SÜRGÜN EDİLDİĞİ İŞYERİ
Şükriye Totak	Şube Yöneticisi	Kordon V.D.	Kınık V.D.
Yargı Kararı ile Döndü			
Yunus Er	Temsilci	Kordon V.D.	Beydağ Malmüd.
Öznur Çolak	Temsilci	Kordon V.D.	H.Tahsin V.D.
İLİ: BURSA (SÜRGÜN EDİLEN ÜYELERİMİZ)			
S.Selçuk Söğüt	Şube Başkanı	Yeşil V.D.	Aksaray Güzelyurt Malmüd.
Yargı Kararı Sonrası Bursa Gürsu Mal Müdürlüğüne Tekrar Sürgün Edildi.			
Kenan Alpu	Temsilci	Köyhizmetleri Say.	SHÇEK Say-Kestel Mal Müd.
Kenan Sungur	Temsilci	Seşbaşı V.D.	Yıldırım V.D. Takdir Kom.
Ömer Akın	Temsilci	Köyhizmeti Say.	Osmangazi Malmüd.
Hatice Sever	Temsilci	Denetim Bürosu	Maliye Sarayı
Tülay Başttürk	Temsilci	Denetim Bürosu	Maliye Sarayı
Sabahat Aydoğan	Temsilci	Denetim Bürosu,	Maliye Sarayı
Yavuz Bilir	Temsilci	Yıldırım V.D.	Osmangazi Kaymakamlığı
İLİ: ANKARA; 9 üyemiz il içinde sürgün edilmiştir, davalar temyiz aşamasında devam etmektedir.			
İLİ: SAMSUN; 15 yönetici ve üyemizin tamamı yargı kararı ile eski görev yerlerine geri dönmüştür.			
GÖREVDEN EL ÇEKİTİRİLEN ÜYELERİMİZ			
1- Abdurrahman Alay Ordu Şube Başkanı (olumsuz karar çıktı.)			
2- Hüseyin Tuluk İstanbul 2 Nolu Şube Yöneticisi (olumsuz karar çıktı.)			
3- Ramiz Sağlam İzmir Şube Başkanı (Davası devam ediyor.)			
4- H. Selda Aksoy Genel Örgütlenme Sekreteri (Davası devam ediyor.)			
5- Türkan Kocadağ Temsilci (Davası devam ediyor.)			
6- İsmail Taşdemir Temsilci (Davası devam ediyor.)			
7- Abidin Sırma İstanbul 1 Nolu Şube Başkanı (Hakkında iş akdinin feshi gerekçesiyle dava açıldı) Para cezası ve 3 ay memuriyetten men cezası tekrarı halinde verildi.			

Başbakanlık Genelgesi

Genelde, kamu emekçilerinin, özelde sendikamızın 8 yıllık mücadelesi sonucu bugüne kadar birçok kazanımlar ve hukuksal dayanaklar elde edildiği bilinmektedir.

Bugün bu kazanımlarımıza bir yenisi daha eklenmiş ve Başbakanlık tarafından aidatların kaynaktan kesilmesi, sendikal etkinliklerin engellenmemesi, sendika yönetici ve üyelerine disiplin cezaları verilmemesi ve sendikalarımızın muhatap alınmasını içeren yeni bir genelge yayımlanmıştır.

Bu genelgenin örgütlü mücadelemiz sonucu elde edilen önemli bir kazanım olduğu bilinciyle hareket edilerek gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Genelgenin içeriğinden de anlaşılacağı gibi, bu genelge örgütlenmemizi ve mücadelemizi daha ileri taşımamızın bir aracı olarak ele alınmalıdır. Bu nedenle bütün örgütümüz yeni bir üye kampanyasına başlamalı ve çalışmalarını hızla yoğunlaştırmalıdır. Diğer yandan Genelge, başlattığımız eylem ve etkinlik sürecini daha da etkili bir şekilde sürdürmenin aracı olarak kullanılmalıdır.

Bu kazanımlarımızı sahiplenerek ve derinleştirerek grevli toplu sözleşmeli sendikal hak ve özgürlük mücadelesine tabi kılmalıyız. (Yayımlanan genelgenin tam metni aşağıdadır.)

T.C.

BAŞBAKANLIK

Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.PPG.0.12-383/26654

Konu:

20/11/1997

GENELGE
1997/70

İlgi: 15/6/1993 tarihli ve 1993/15 sayılı genelge.

Ülkemizde kamu görevlilerinin sendika kurma hakları ilk defa 1961 Anayasası'nın 46'ncı maddesinde düzenlenmiş ve işçi niteliği taşımayan kamu hizmeti görevlilerinin bu alandaki haklarının kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Anayasa'nın bu hükmüne dayanarak çıkarılan 8/6/1965 tarihli ve 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalar Kanunu'nda, memurların ve işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin ne şekilde sendika kurabilecekleri, kurulacak sendikanın hak ve yetkilerinin neler olacağı, nasıl ve hangi organ tarafından denetleneceği ile ne şekilde son bulacağı gibi konular düzenlenmiştir. Ancak, Anayasa'nın 46'ncı maddesi 20/9/1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanun ile değiştirilerek, sadece işçi ve işverenlerin sendika ve sendika birlikleri kurma hakları kabul edildiğinden, memurların ve işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin sendika kurabilmelerine ilişkin hususları düzenleyen 624 sayılı Devlet Personeli Sendikalar Kanunu'nun tamamı ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 22'nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

1982 Anayasası'nın 51'inci maddesinde de, sadece işçilerin ve işverenlerin sendika kurma hakları düzenlenmiştir. 128'inci maddede ise memurların ve diğer kamu görevlilerinin hakları ve yetkilerinin Kanunla düzenleneceği belirtilmiştir. Ancak, ülkemizin 1980'li yıllarda gösterdiği büyük gelişme, çalışma hayatında da etkisini göstermiş ve kamu çalışanlarının demokratik bir talep olarak sendika kurma isteklerinin yeniden gündeme gelmesine yol açmıştır.

1990'lı yılların başında, memurlarımız bir taraftan İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, Avrupa Sosyal Şartı ile İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi'nin herkesin sendika kurma ve sendikaya üye olma hakkına sahip olduğunu belirten 11'inci maddesine, diğer taraftan, Türkiye'nin 1951 yılında onayladığı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkının Korunmasına İlişkin 98 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmesi'ne dayanarak sendikalarını kurmaya başlamışlardır. Türkiye'nin 1992 yılı sonunda Sendika Özgürlüğüne ve Örgütlenme Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi ile Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı ILO

Sözleşmesini TBMM'de onaylamasıyla birlikte, kamu görevlilerimiz sendikalar ile üst kuruluşlar kurma ve bunlara üye olma faaliyetlerini yoğunlaştırmışlardır.

Ancak, söz konusu uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzun birer parçası olmalarına rağmen "doğrudan uygulanabilir" nitelikte olmamaları, bir başka deyişle, bu sözleşmelerden doğan hakların nasıl kullanılacağına kanunlar ile düzenlenmesi gerektiğinden, kamu yetkilileri memurların kurmakta oldukları sendikalar ve faaliyetleri konusunda kararsızlık içine düşmüşler ve uygulamada farklı muameleler görülmüştür. Bunun üzerine, Başbakanlık, söz konusu kararsızlığı gidermek ve uygulamada birliği sağlamak amacıyla ilgede kayıtlı 1993/15 sayılı Genelge'yi çıkarmıştır.

Memur sendikacılığı konusunda Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin iç hukumuza uyarlanmasında atılan en önemli adım, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanununun 4'üncü maddesi ile Anayasa'nın 53'üncü maddesinde yapılan değişiklik olmuştur. Buna göre, Anayasanın 53'üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarının arasına eklenen fıkra "128'inci maddenin ilk fıkrası kapsamına giren kamu görevlilerinin kanunla kendi aralarında kurmalarına cevaz verilecek olan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları ile 54'üncü madde hükümlerine tabi olmayan sendikalar ve üst kuruluşları, üyeleri adına yargı mercilerine başvurabilir ve idareyle amaçları doğrultusunda toplu görüşme yapabilirler. Toplu görüşme sonunda anlaşmaya varılırsa düzenlenecek mutabakat metni taraflarca imzalanır. Bu mutabakat metni, uygun idari veya kanuni düzenlemenin yapılabilmesi için Bakanlar Kurulu'nun takdirine sunulur. Toplu görüşme sonunda mutabakat metni imzalanmamışsa anlaşma ve anlaşmazlık noktaları da taraflarca imzalanacak bir tutanakla Bakanlar Kurulu'nun takdirine sunulur. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usuller kanunla düzenlenir" hükmünü amirdir. Böylece, devlet memurları ve diğer kamu görevlilerinin sendikalar ile üst kuruluşların kurabilecekleri hükmü Anayasamızda tekrar düzenlenmiş ve bu husustaki usullerin kanunla düzenleneceği hükmüne bağlanmıştır.

Anayasa'nın değişik 53'üncü maddesi çerçevesindeki ilk kanuni düzenleme, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun mülga 22'inci maddesinin, 12/6/1997 tarihli ve 4275 sayılı Kanunun 1'inci maddesiyle yeniden ihyası ve "Devlet memurları, Anayasada ve özel kanununda belirtilen hükümler uyarınca sendikalar ve üst kuruluşlar kurabilir ve bunlara üye olabilirler" hükmünün getirilmesidir.

7/7/1997 tarihinde TBMM'ye sunulan Hükümet Programı'nda "Anayasada yapılan değişikliklere paralel olarak Kamu çalışanlarına sağlanan sendikal hakların tam olarak kullanılması ve bu hakların geliştirilmesi için gerekli çaba gösterilecektir" ifadesi yer almakta olup, bu husustaki kanun tasarıları çalışmalarını Hükümetimizce sürdürülmektedir.

Bu çerçevede bütün kamu yetkililerince, yukarıda bahsi geçen düzenlemelerin sonuçları beklenmeksizin:

- Maaş bordrolarını düzenleyen birim veya yetkililerin iş yükü gözönünde bulundurularak, bunların asli görevlerinde bir aksamaya meydan verilmeden, sendika üyesi kamu görevlilerinin yazılı başvuruları halinde üyelik aidatlarının yetkili merciler marifeti ile aylıklarından kesilerek sendika hesabına yatırılması.
- Kamu görevlilerinin sendika ve üst kuruluş kurma, sendikalara üye olma, sendikal etkinliklerde bulunma yolundaki başvuru girişimlerinin engellenmemesi,
- Sendikaların genel kurul yapma, kendilerini ve çalışmalarını tanıtıcı yayınlar yapma, çeşitli toplantılar düzenleme, sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklerde bulunmalarının kısıtlanıp yasaklanmaması,
- Sendika yöneticisi ve üyelerine sendikal çalışmalarını nedeniyle disiplin cezaları uygulanmaması,
- Sendikaların kanunlar çerçevesindeki etkinliklerine genel kolluk yetkisinin kullanılarak müdahale edilmemesi,
- Sendikalarla diyaloga girilerek, işbirliği yapılması, görüş ve önerilerin alınması hususlarında kolaylık gösterilmesi ile kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar ve diğer kamu görevlilerinin sendikal faaliyetlerinin bu Genel hükümleri doğrultusunda yürütülmesi hususunda her kademedeki yetkililerin gerekli titizlik, duyarlılık ve kolaylığı göstermeleri; toplumsal uzlaşma ve demokrasi kültürünü geliştirme azim ve arzusundaki Hükümetimiz için büyük önem arz etmektedir.

İlgi'de kayıtlı 1993/15 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

VERGİ REFORMU MU?

Bir süredir basında vergi reformu yapıla-
cağına dair yazılar yer almaktadır. Türki-
ye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bü-
yesinde oluşturulduğu söylenen bir vergi özel
ihtisas komisyonunca yapılan çalışmalar, rapor
haline getirilmiş ve bu rapor Maliye Bakanlı-
na sunulmuştur.

Bu raporu hazırlayan komisyonun Prf. Dr.
Halil NADAROĞLU başkanlığında üniversite
öğretim üyeleri, yeminli mali müşavirler, Mali-
ye Bakanlığı uzmanları ile işçi ve esnaf kesimi
temsilcilerinden oluştuğu söylenmektedir.

Raporun yasa taslağı niteliğinde olduğu ve
Meclis gündemine getirileceği ifade ediliyor.

Bu vergi reform paketinde getirileceği söy-
lenen yenilikler özetle şöyledir:

- * Gelir idaresinin yeniden yapılandırılması
- * Enflasyon muhasebesi sistemine geçilmesi
- * Götürü verginin tamamen kaldırılması
- * Banka, Sigorta Vergisi Muameleleri Vergi-
si'ni kaldırılarak % 5 olarak KDV alınması
- * Ücretliler dahil herkes yıllık vergi beyan-
nemesi verme zorunluluğu getirilmesi
- * KDV oranlarının aşağıya çekilmesi
- * Özel Tüketim Vergisi konulması
- * İşletme, Kambiyo Senedi ve İmalat Defte-
rinin kaldırılması
- * Vergide istisnaların kaldırılması
- * Vergi iadesinde tekrar aylık uygulamaya
geçilerek ücretlilerden % 10 oranında stopaj ke-
sintisi yapılması.

* Şirketlerin vergi borcu nedeniyle yönetim,
yönetim kurul üyelerinin mallarına haciz geti-
rilmesi, üyelere yurtdışı yasağı konmasının kal-
dırılmasının, kaldırılması.

Maliye Bakan'ının 24 Eylül 1997 tarihli Mil-
liyet gazetesinde vermiş olduğu demeçte ise
"Bakanlığımız, vergi verimini artırmak için
vergi sistemimizle ilgili genel bir çalışma yapı-
yor. Ama bugünden yarına vergi oranlarının
indirilmesi diye bir konu gündemimizde yok.
Vergi sistemimizle ilgili iyileştirme çalışmaları
öncelikle Ekonomik ve Sosyal Konsey'de ele
alınacak, tartışılacak ondan sonra tasarı haline
getirilecek. Bugün gündemimizde vergi oranla-

rının indirilmesi veya ücretlilerden servet beya-
nı alınması gibi bir konu kesinlikle yok" denil-
mektedir.

Basında yer aldığı kadarıyla Maliye Bakan-
lığı ve mükellef temsilcisi kurumlar tarafından
böyle bir çalışma yapıldığı gerçek; ancak, ola-
yın boyutlarının abartıldığı kanaatindeyiz. Za-
ten bu husus yukarıdaki demeçten da açıkça
anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan vergi reformu niteliğindeki
bir değişimin olup olamayacağının ne anlama
geldiği üzerinde durmak gerekir.

Maliye Bakan'ının geline sürecinde böyle bir
şeye gerek olduğu yönünde demeçler verdiği
söylenmektedir. Bu demeçlerden biri de yine
aynı gazetede "Mevcut sistemimiz vergi kaçır-
mayı, vergiden kaçınmayı özendiriyor. Gelir
Vergisi'nde beyannameli mükellefin yükü %
60'lara kadar çıkıyor. Yüksek enflasyonun ver-
gi etkisi de düşünülürse vergi ödemeye karşı
oluşan direncin yüksekliğini anlamamak müm-
kün değil. Biz toplumla devlet arasında bu an-
lamda barış sağlayacak bir anlayışı yerleştime-
ye çalışıyoruz. Vergi yükünü katlanabilir bir
düzeye indirmemiz şart. Bu vergi gelirlerinin
azalması anlamına gelmiyor. Aksine aynı vergi
gelirlerini daha kolay elde etmeyi sağlıyor. Bu
nedenle hem bürokratik zorlukları ortadan kal-
dıracak, hem devletle vatandaş vergi konu-
sunda mahkemeye düşürmeyecek usul yasası
çalışmalarımız, hem de vergi oranlarını düşü-
rerek vergi yükünü hafifletip yaygınlaştıracak
bir teknik çalışma sürdürüyoruz" şeklindedir.

Reform, daha iyi duruma getirmek için ya-
pılan değişiklik iyileştirme düzeltme anlamına
gelmektedir.

Vergi sisteminde reform yapmak için, bü-
tün bu yazılanların bir yasa haline gelmesi ge-
rekmemektedir. Bunun bir de uygulanması var ta-
bi. Geçmiş tecrübeler göstermiştir ki, hükü-
metler sık sık reform yapmaktan söz etmişler
ancak bu mümkün olmamıştır. Zaman zaman
kağıt üstünde güzel bir tasarıyı meclise gönder-
mişlerse de bu tasarılar ya kuşa çevrilmiş ya da
olduğu gibi rafa kaldırmıştır.

Vergi reformu için mevcut durumu iyi değerlendirmek, kararlı olmak gerekir. Mevcut vergi sistemimiz ekonomik gelişmemizi yakından izleyememektedir.

Vergi sistemimiz yeterince adil ve verimli değildir. Çünkü, ticari ve zirai faaliyetlerden doğan kazançlarla, sermayeden sağlanan gelirler, kaçakçılık dolayısıyla yeteri kadar vergilendirilememektedir. Gelir vergisinin büyük bir kısmını vergi kaçırma imkanlarından yoksun ücretliler ödemektedir. Asıl vergi vermesi gerekenler çok çeşitli nedenlerle bu yükümlülükten kurtulmanın yolunu bulabilmektedir.

Ülkemizde vergi yönetiminin yetersizliği de en önemli sorunlardan biridir. Bir yandan daha etkin vergi yönetiminin kurulması ve etkin bir denetimin sağlanması, diğer yandan vergi ahlakını geliştirecek önlemlerin giderek yoğunlaştırılması vergi kaçakçılığının giderek azalmasını sağlayacaktır.

Genel olarak ülkemizde, toplam vergi hasılatı içinde dolaylı vergilerin payı oransal olarak daha yüksektir. Bu durum sistemimizde vergi adaletinin olmadığını bir kanıtıdır.

Ülkemizde vergi kaynakları, merkezi yönetim ve yerel yönetimler arasında iyi bir biçimde bölüştürülmemiştir. Böylece yerel yönetimlere bırakılan pek çok hizmet konusunun yapılması olanağı önlenmiş bulunmaktadır.

* Vergi yükünün dağılımı adil olmalıdır. Herkes kendi payına düşeni ödemelidir.

* İyi bir vergi sisteminin etkin ve adil olabilmesi için tutarlı ve basit olması gerekmektedir.

* Vergi sisteminin basitliği mükellefin neyin vergi konusu olduğunu, çeşitli vergi konuları için ne kadar vergi ödeneceğini ve vergilendirmenin amacını açıkça anlayıp kavrayabilmesi demektir.

* Vergi yapısı ekonomik istikrar ve büyüme amaçlarına yönelik olmalıdır.

* Vergiler etkin çalışan piyasalardaki iktisadi kararları en az etkileyecek biçimde seçilmelidir.

Vergi politikalarındaki değişiklikler, başta vergi çalışanları olmak üzere, toplumun bütün kesimlerinin düşünce ve önerilerine başvuru olarak gerçekleştirilebilir.

Deniz BİLGİ

MALİYE BAKANI MALİYE EMEKÇİLERİ İLE GÖRÜŞMEKTEN KAÇINIYOR

Sorunları çözmek, haksızlıkları gidermek vaadiyle işbaşına gelen 55. hükümetin bakanlarından Maliye Bakanı Zekeriya TEMİZEL ile sendikamız Merkez Yönetim Kurulu; taleplerimizi ve yaşanan sorunları doğrudan görüşmek üzere 4 Temmuz 1997 tarihinde yazılı randevu talebinde bulundu. O günden bugüne müteaddit defalar telefon görüşmeleri ile görüşme talebi hatırlatılarak yinelenildi. En son 23 Ekim 97 tarihinde Sendikamızın Genel Başkanı Bayram Keskin, Bakanlığa giderek görüşme talebini doğrudan tekrarladı.

Tüm girişimlere rağmen bugüne kadar olumlu veya olumsuz anlamda bir cevap alınabilmiş değil. Sayın Maliye Bakanı Zekeriya TEMİZEL'in bu tavrını, zaman darlığı iş yoğunluğu ve neticede iyi niyetle değerlendirmek mümkün değildir. Biz biliyoruz ki Sayın Zekeriya TEMİZEL göreve geldiğinden bugüne birçok işveren kuruluşları ve temsilcileri ile görüşmüştür. Hâlâ da günü birlik görüşmeler yapmaktadır.

100 bin çalışanın, 25 bin sendikalı üyenin bulunduğu kurumun temsilcileriyle görüşmekten imtina etmesinin, mazeret olamayacağını düşünüyoruz.

Bu vesileyle bir kez daha buradan talebimizi yineliyoruz.

Aksi durumda, Maliye emekçilerinin geçmiş deneyimi, konuya ilişkin ne yapması gerektiğini öğretmektedir. Gerekirse bunu tekrarlamakta tereddüt etmeyecektir.

DANIŞTAY KARARINA RAĞMEN ADLİ DAVALAR AÇILIYOR

Bizler Kamu Çalışanları olarak ülke genelinde ve Mersin özelinde 20 Aralık'ta üretimden gelen gücümüzü kullanarak 1 günlük iş bırakma eylemini Mersin'de tarih yazarak gerçekleştirdik.

Eylemimiz kamuoyunda haklı bir meşruluk kazandı. Alanlara çıkmamızın haklı bir gerekçesi vardı.

Bunun en başında Grevli Toplusözleşmeli Sendika hakkını almak, siyasal iktidarın almış olduğu 5 Nisan kararlarını protesto etmek, 1995 bütçesinde taraf olmak ve insanca yaşamak hakkını istemek geliyordu. Ekmeğimize, özgürlüğümüze ve geleceğimize sahip çıkmak için çıktığımız alanlardan birtakım insanlar rahatsız oldular. 400 Maliye çalışanına suçlu muamelesi yaparak, pasifize etme çalışmalarına girdiler. Ama örgütlü mücadelemiz yılmadı "Bir ses bir nefes" diyen arkadaşlarımız kendi davalarına sahip çıktı. İdari davada; 2. İdare Mahkemesi'nin verdiğimiz mücadeleyi haklı bulması sonucu idarenin, bu haklığa kanaat getirmeyip Danıştaya gitmesi ve Danıştay'ın da bizi hukuksal yönden haklı bulması sonucu başarıyla bitti. Adli davada ise açılan dava sonucu 400 Maliye çalışanı bir kez daha adliye koridorlarına taşındı. 07. 11. 1997 tarihinde başlayan adli davalarımızın ilk bölümü, 12. 11. 1997 tarihinde sona erdi.

1997 Aralık ayı sonuna kadar adli davaların sonuçlanacağı tarafımıza bildirildi.

Mersin Şubesi

TÜM MALİYE SEN 1.KADIN KURULTAYI'NA GİDERKEN VARDIK VARIZ VAR OLACAĞIZ

Rosa Luxemburg

Sendikal mücadele sürecinde kadınlara yönelik bir çalışma yaptığımızda (8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü hariç) "Neden kadın sorunu, bu ülkede insan olma sorunu var" neden ayrımcı düşünüyorsunuz kurultaya yönelik yaptığımız anketlerde de benzer sorunlarla karşılaştık. Sendika tüm sorunları çözdü de kadın kurultayı mı kaldı, kendi kendinize kadın sorunu yaratıyorsunuz" gibi sorularla karşılaştık. (*)

Öncelikle belirtmek gerekir ki, söylenenler doğrudur. Bu coğrafyada hatta yaşadığımız dünyada insan olma, insanca yaşama gibi bir sorun var. Kadınlar da bunun içerisinde ama iki kat daha etkileniyor. Kadınlar kadın olmalarından dolayı ikinci bir baskı görüyor. Örneğin; herhangi bir eylemde ilk önce kadınlar dövülüyor, bekaret kontrolü yapılıyor, gözaltında tecavüze uğruyor bunu açıklamayı utanç olarak görüyorlar. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Fakat burada sorulması gereken "NEDEN" sorusu var. Bizce nedeni, sistemin bir kesimi (kadınları) baskı altında tutmaya susturmaya çalışıyor. N. Hikmet'in dediği gibi "Değilmi ki yaşamın yarısı senin kavganın yarısı da senin hakkın" diyoruz. Bu nedenle ayrıca kadın çalışması diyoruz. Çünkü sistem kadının yerini belirlemiş. Kadınlar bir adım attıklarında aile, toplum ve devletten özel bir baskı görüyor. Ailesi ile de mücadele etmek zorunda kalıyor. Yüklendiği sorumlulukları daha fazla ev işleri çocuk... gibi. İkinci bir işi daha var. Özel, ama birlikte mücadeleyi yakalamak için kadın çalışması.

Sendikalar tabii ki çalışanların tüm sorunlarını çözemediler, fakat bu sorunları çözebilmek için birlikte örgütlü mücadelesini her aşamada sürdürüyor. Emekçi kadınların sorunları da ayrı değerlendirilemez. Ücret, kreş, izin, çalışma ortamları vb. çalışanların ortak sorunları. Kadınları etkileyen yönü ise kadın-

(*) Kadın ve erkek arkadaşlarımızın ortak sorusu

ların ağırlıklı çalıştığı işkollarında kadın emeğine ödenen ücret az olmuştur. Yani çalışan kadınlar bile ekonomik anlamda özgür olmadıklarını belirtiyorlarsa sorunun vehametini düşünün. Kreş, çocukla bağlantılı ve kabul etsek de etmesekte kadınları birinci dereceden etkiliyor. Çocuğuna bakacak kimse olmadığından istifa eden kaç erkek arkadaşımız var?

Kadın sorunu kişilerin yarattığı bir sorun değildir. Kişilerin yaşadığı bir sonuçtur. Kadın sorunu bir sistem sorunudur diyoruz. Bu sorunu gündemleştirerek sorunun muhataplarını kendi hakları konusunda duyarlı kılabilir, insan olarak var olan haklarını kullanarak yeni haklar elde edebiliriz.

Kadın Kurultayı düzenlememizdeki neden

Maliye emekçisi kadınları bir araya getirebilmek, birlikte yaşadığımız sorunların çözümünde daha aktif rol alabilmek.

Toplusözleşmelerde söz ve karar sahibi olabilmek. Sendikalara emekçi memur kadınların katılımını eylemlere katılım oranına yaklaştırabilmek. Kadınları sadece 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde hatırlayıp çok söz söyleyip sonraki 8 Mart'ı beklemek, sendikaları emekçi kadınların üretken inatçı kararlı çalışmalarından mahrum bırakmamak.

Ve diyoruz ki,

Emekçi kadınlar, yüzyıllar öncesinden baskıya zulme köleliğe karşı geldiler. Üretimde yerlerini aldılar. 8 saatlik işgünü talebi ile grevlere çıktılar 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü yarattılar, **VARDILAR.**

Bugün baskılara yıldırımalar karşı hâlâ biz maliye emekçisi kadınlar mücadelede de **VARIZ.**

Tüm Maliye-Sen 1. Kadın Kurultayı'ni düzenliyor olması yarınlarda da **VAR OLACAĞININ** göstergesidir.

KADIN KURULTAYINA YÖNELİK YAPILAN TOPLANTIDA ÇIKAN KARARLAR

20. 11. 1997 tarih 51/561 sayılı yazımıza istinaden 1 Kasım 1997 günü Aydın Kadın Komisyonu'ndan 3, İzmir 1, Ankara 6, İstanbul 1 No'lu YK Üyesi, İstanbul 2 No'lu Şube YK Üyesi 2, Komisyon Üyesi 1, Eskişehir 1, Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi 2 kişinin katılımıyla genel merkezimizde gündemler tartışılarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır.

Tüm Maliye-Sen 1. Kadın Kurultayı ismi "**VARDIK, VARIZ, VAR OLACAĞIZ**" (Rosa Luxemburg) diye belirlendi.

Öncelikle uluslararası sendikalardan katılımcıların istenmesi, Afişin Semih BALCIOĞLU tarafından hazırlanması kararlaştırıldı.

KURULTAYA GİDERKEN: Kurultayın mali bütünü karşılamak üzere genel merkezin ayıracağı fona şubelerin de destekleyici etkinlikler düzenlemesi.

Basın, yerel TV, radyo gibi araçlarında kullanılması. Bu toplantıya katılanlardan Ankara İç Anadolu Bölgesi'ni, İstanbul 2 No'lu Şube Marmara Bölgesi'nin örgütlendirme çalışmasını yürütmesini diğer bölgelerde de bölge yürütmelelerinin bu çalışmayla ilgilenmesi.

Katılımcıların tümü doğal delege kabul edilerek sonuç bildirgesinde azınlık görüşünün de yer alması.

Kurultay sonrasında çalışmaların bir kitapçığa dönüştürülmesi kararı alındı.

Bu kurultayın ilk olması, tarihsel öneminin olduğu da vurgulanarak daha titizlikle çalışılması, iletişimde aksamamanın gerektiği ve kurultaya giderken her aşamada bilgilendirme için ayrıca (genel merkez yayın organında) broşür vs. çalışmalarının yapılması bunun içinde tüm illerin yaptıkları tüm çalışmalardan genel merkeze bilgi vermeleri önemlidir. Kurultay için hazırlanan tebliğler işyerlerinden veya birey olarak hazırlanarak 25 Aralık'a kadar genel merkezimize ulaştırılacak. En fazla 2 daktilo sayfası olacak.

KURULTAYIN GÜNDEMLERİ:

1- GENEL KADIN SORUNLARI

a) Cinsel, ulusal, sınıfsal, sömürü açısından kadınlar neler yaşıyor?

b) Tarihsel süreci ve kadın mücadelesi.

2-MALİYE'DE ÇALIŞAN KADINLARIN SORUNLARI

Kreş, cinsiyetçi işbölümü ve istihdam politikaları, kıyafet, işyeri çalışma koşulları, ücret, izin, taciz, personel rejimi yasa taslağının değerlendirilmesi.

3- MALİYEDE ÇALIŞAN KADINLARIN ÖRGÜTLENMESİ

Sendikal mücadelede kadın

4- SAVAŞ VE KADIN

ANKET SONUÇLARI

Ankete katılan iller; İstanbul 2 no'lu Şube, İzmir, Bursa, Malatya, Kayseri, Karabük, Kırklareli, Sakarya.

1) 470 Kadın 316'sı evli 154'ü bekar 177 erkeğin 147'si evli 30'u bekar olmak üzere toplam katılım 647.

2) %35.2'si 10 yıldan az çalışırken % 64.8'si 10.yıl ve üzerinde çalışmakta.

3) %63.8'i çocuklu, bunların % 49.7'sinin 1, % 36.3'nün 2, % 10.9'unun 3, % 3.1'ininde 3'den fazla çocuğu var. Kadınların %2.3'ü, erkeklerin %18'i ek iş yapmaktadır.

4) Öğrenim durumları %6.2'si Ortaokul, %53, 1'i Lise, % 40, 7'si de yüksekokul mezunu.

5) Kreş ise yalnızca Bursa ve Sakarya'da var. Kısmen yararlanılıyor.

6) Çocukların bakımı % 58.3'üne ebeveyn % 14.3'üne gündüz bakımevi (Kreş) % 8.3'üne de bakıcı bakım yapıyor.

Odenen ücret 5.000.000 TL ile 50.000.000 TL arasında değişiyor. Büyük şehirlerde ücret 50.000.000 TL'ye daha yakın ve dahil.

7) Çocuğunuzun bakımından memnun musunuz? Sorusunu yanıtlayan 343, soruyu cevaplayanların % 71.4'ü memnun % 28.6'sı memnun değil.

8) Kendinize ne kadar zaman ayırıyorsunuz? Sorusunu ankete katılanların tamamı yanıtlamış. Yanıtlayan Kadınlardan % 44.6'sı hiç % 24.4'ü az % 40 zaman ayıramıyorum olarak cevaplarırken, erkeklerin % 45.8'i hiç, % 17.3 az, % 36.9'u zaman ayıramıyorum demiş.

9) Bu zamanı nasıl değerlendiriyorsunuz? Sorusuna genellikle TV, gazete, kitap, gezmeler, nadiren sosyal faaliyetler ile değerlendirdiklerini belirtirken, bunlardan kadınların çocuk bakımı, ev temizliği, el işi gibi işleri de kendine ayırdığı zaman içerisinde yaptığı. Erkeklerin ise kahve, at yarışı, içki içme ve uyuyarak kendilerine ayırdıkları zamanı değerlendirdiklerini belirtmişler. Bu soruyu hiç zaman ayıramıyorum diyenler boş geçmiştir.

10) Sizce toplumumuzda kadın sorunu var mı? Sorusuna kadınların % 95.1'i evet % 4.4'ü hayır derken, % 0.5'ide cevapsız bırakmış. Erkeklerin % 76.8'i evet % 21.4'ü hayır derken % 1.8'i de cevapsız bırakmış.

11) Sizce çözümü nedir? Sorusuna örgütlenme, kadın ve erkeğin birlikte mücadelesi, sistemin değişmesi, eğitim, kadının kendine güvenmesi, ekonomik bağımsızlığı, insan hakları sorununun çözülmesi, bilinçlenme...

12) Kadın sorunu örgütlenmesi ve mücadelesine ilişkin kaç kitap okudunuz? Sorusuna genelde hiç şikkını işaretleyenler % 62.9 iken, boş ve beşten fazla şikkını işaretleyenlerin % 12.2 olduğunu görüyoruz.

13) Kadın sorununu kadınlar tek başına çözebilir mi? Sorusuna, kadınların % 13.8'i evet % 86.2'si hayır Erkeklerin % 20.9'u evet % 79.1'ide hayır diyor.

	HİÇ	1	3	5
KADINLAR	%60.6	%14	%11.8	%13.5
ERKEKLER	%69	%11.8	%8	%8.4
GENEL KADIN	%44	%10.2	%8.5	%9.9
GENEL ERKEK	%18.9	%3.2	%2.1	%2.3

14) Çözümde erkeklerin rolü nedir? Sorusuna destek yardımcı birlikte mücadele.....yanıtı verilmiş.

15) İşyerinizde cinsiyetçi işbölümü var mı? Sorusuna kadınların %31.2'si evet %65'i hayır %3.7'si de cevapsız bırakmış.

Evet diyenler icra, yoklama, veznedar gibi görevlerin erkeklerle verilmesi. Defterdar, hesap uzmanı gibi görevlerde hep erkeklerin olması fiziksel ve ruhsal rahatsız ortamlarda kadınların çalıştırıldığı erkek egemen toplumun yansımaları

Hayır diyenler yapılan işin fiziki güç gerektiren bir iş olmadığından, erkek çalışmanın sayısının az olması, kamu sektörü olmasından belli işbölümü olduğu, herkesin kendi işini yaptığı 657 sayılı yasadan dolayı.

16) Tüm Maliye-Sen, Ocak 1998'de kadın emekçilerin sorunlarını irdeleyen, çözüm önerilerini hedefleyen bir kadın kurultayı yapacaktır. Ne düşünüyorsunuz? Sorusuna kadınların % 92.6'sı, erkeklerin % 82.5'i olumlu. Kadınların % 5.9'u, erkeklerin % 15.25'i olumsuz. Kadınların % 1.5'i erkeklerin %2.3'ü yarımsız bırakmış.

17) Sizce bu kurultay hangi konuları tartışmalı? Sorusuna; kreş, eğitim, insan hakları, kadın hakları, taciz, dayak, ücret, çalışma ortamlarının temiz olması, idarecilerin keyfi tutumu, örgütlenme, grevli-toplusözleşmeli sendika, kıyafet, izin, kadının kimlik mücadelesi, kirli savaş, kadına yönelik şiddet, kadının örgütlenmesi, kadın ve erkeğin birlikte eğitimi, kadının işte, evde, sendikadaki yeri, ekonomik bağımsızlığı, sürgünler, gelir dağılımı, ülkemizde kadının yeri, sınıfsal mücadelede yeri, sorunların tartışılmasından daha önemlisi çözüm önerilerinin çıkarılması, çalışma saati, fazla mesai, toplu sözleşmede kadınların söz ve karar sahibi olması. Kadınların mücadelede azlığı, kadının medya tarafından istismarı, meta olarak görülmesi, genel demokratik mücadelesi.

18) Bu projede çalışmak ister misiniz? Sorusuna kadınların % 22.9'u, erkeklerin de % 13.6'sı genelin ise % 20.4'ü bu projede yer almak istiyor. Hayır diyenlerin bir kısmı not düşerek zamanları olmadığından yer alamayacaklarını belirtmişler.

Tekrardan tüm anketimize katılanlara ve bu anketin dağıtımında yer alan arkadaşlara teşekkür ederiz.

Not: "VARDIK VARIZ VAR OLACAĞIZ"

Tüm Maliye Çalışanları 1. Kadın Kurultayı Tüm Maliye-Sen 3. dönem 6. Başkanlar Kurulu'nda 17-18 Ocak 1998'de Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştır.

Gülşay KOÇ
Genel TİS Sekreteri

İŞKOLUNDA BİRLİK

Sendikamız KESK'in belirlediği 10. işkolunda sendikal birliği sağlamak amacıyla 21. 6. 1997 tarihinde Tüm Sosyal Sen Genel Merkezi'nin çağrısı üzerine Ankara'da yapılan Tüm Sosyal Sen ve Turizm Sen Genel Merkez temsilcilerinin de yer aldığı toplantıya katılmış, sendikamızı temsilen Genel Başkanımız Bayram Keskin ve Genel Örgütlenme Sekreteri H. Selda Aksoy katılmışlardır.

Toplantıya Tüm Banka Sen ve Emek Sen sendikalarının temsilcileri katılmamışlardır.

Uzun bir süre kesintiye uğrayan birlik görüşmeleri işkolunda tek sendikanın yaratılması süreci açısından önemli bir gelişme olmuştur. Toplantıya katılan sendikalar basına ve kamuoyuna bir ortak deklarasyonla birliktelik adımının atıldığını duyurmuş ve şu kararlar alınmıştır.

1- Üç sendika tarafından (2'şer temsilciyle) oluşturulacak "işkolunda birlik komisyonu" nun 12.7.1997 tarihinde toplanması,

2- Komisyon "neden işkolunda birlik" konulu bir çalışmayı kaleme alıp 1 ay süreyle sendikal örgütlerimizde konuyu tartışmaya açmak,

3- Birleşmenin tüm biçim ve yöntemlerine ilişkin alternatifleri araştırmak. Sendikaların örgütsel ve mali durumlarını rapor etmek,

4- Sendikaların iç kurullarındaki tartışmalar sonucu üzerinde örtüşen biçim ve yöntemlere denk düşecek tüzük ve programın hazırlanması, görevlerini almış ve belirtilen tarihte toplanmış çalışma programı ve görev dağılımı yapmıştır.

"Niçin işkolunda birlik" başlıklı yazı kaleme alınmış ve 3 sendika örgütüne sunulmuştur.

Çalışma programına göre işkolu sendikalarının tüzük ve programları ile birlik şekilleri incelenecek ve 2 Ağustos'ta komisyon çalışmalarını tekrar bir araya getirecekti.

2 Ağustos 1997 komisyon toplantısında işkolunda birliği sağlayan sendikaların birlik şekilleri üzerine tartışma ve inceleme yapılmış ve KESK'e bu konuda bilgi verilmiştir.

Birlik görüşmeleri Tüm Sosyal Sen'in Başkanlar Kurulu toplantısından sonra tekrar kesintiye uğramıştır. Tüm Sosyal Sen Başkanlar Kurulu, genel merkezin birlik görüşmeleri yapmaya yetkili olmadığını, birlik konusunda herhangi bir genel kurul kararı olmadığını belirtmiştir.

Önümüzdeki sürecin zorlu görevlerini açacak yapının işkolu sendikası olduğu bilinciyle hareket etmeli ve en kısa sürede birlik konusunda somut adımlar atılmalıdır. Aksi takdirde KESK yapılanmasına denk düşmeyen sendikal örgütlenmelerle, KESK çatısı altında mücadele etmek ve kamu emekçilerinin grevli ve toplu sözleşmeli sendika hakkını savunacak, koruyacak nitelikte sendikalar yaratmak mümkün olamayacaktır. Birlik görüşmelerine katılmayan Tüm Banka Sen ve Emek Sen'i işkolumuzdaki tüm kamu emekçilerini ve onların temsilcilerini bu bakış açısı çerçevesinde hareket etmeye davet ediyoruz.

Tüm Maliye-Sen
Merkez Yürütme Kurulu

POPÜLER KÜLTÜR (*)

Kültür, emeği ve düşün yapıtlarını maddi ve manevi bağlamda içeren, bazen simgelerle özüm-lenen aktarılan açık-kapalı, davranışları oluşturan bütündür. Sınıfsal özellikleri dışında ele alınması mümkün olmayan kültürün temel çekirdeğini, geleneksel (tarihsel olarak ortaya çıkarılmış ve seçime uğratılmış) düşünceler ve özellikle bunlara bağlı değerler oluşturur.

Kültür, etnografik açıdan irdelendiğinde, bilgi, sanat, ahlak, hukuk, görenek ve insanın toplumun üyesi olarak edindiği diğer sınıfsal alışkanlıkları kapsar. Yani kültür, sınıfın egemenlik aracıdır. Her türlü insan faaliyetini kapayan bir iktidar aygıtıdır. Alternatif anlamdaysa, özgürleşme faaliyetleri toplamıdır.

Sömürücü yapılarıdaki sınıf savaşımıyla kültürel sürecin farklılaşması, kültürün de farklı alt başlıklarda ele alınmasını 'olmazsa olmaz' kılmıştır. Farklılaşma, egemen kültürün de kendi içinde çeşitlenmesini devreye sokmuştur. Örneğin kapitalist egemenlik koşullarında popüler kültür gündelik yaşamın kültürüdür. Dar anlamıyla, eğlenceyi içerir. Geniş anlamıyla, belirli bir yaşam tarzının ideolojik olarak yeniden üretilmesinin ön koşullarını sağlar. Resmi ideolojinin yaygınlaşma ve onaylanma ortamını yaratır. Popüler kültürün toplumsal ideolojik işleviyle, tarihin derinliklerine kadark indiğine dikkat çeken Oskay, popüler kültürün işlevini şöyle açıklar, "Reel yaşamı, fantazyada da aynen tekrarlayarak; reel yaşamın sürdürülmesini kolaylaştırmakta; yerine başka türlü bir yaşamın olabileceğini düşünmenin yolları tıkanmakta; bu kırgınlıkları hafifletmekte; var olanı benimsemenin acısını, utancını "hafifletmektedir." Ahmet OKTAY ise, popüler kültürün ideolojik boyutu daha net ifade ederek "Popüler kültür, yaşamın her alanında olumsuz anlamıyla ideoloji üretmekte ve bu ideolojik içeriği kitlelerin bilincaltına yerleştirmektedir," der.

Popüler kültür hem nicel, hem nitel olarak uyuşturucudur. Durmadan gerçeğe ilişkisi olmayan kişilik mitolojisi üretir. Oluşturduğu yapay evrende, gerçeği deforme ederek kapitalist potada eritir; iktidar güdümünde biçimlendirir. Popüler kültür; emekçi insan(lar)ın kapitalist gündelik yaşamındaki olumsuzlukları meşrulaştırmayı, sömürüyü ussallaştırmayı ve insanları pazar ekonomisinin ortak duygusu çevresinde bütünleştirmeye hizmet eder. (Frankfurt Okulu'nun "bilinç endüstrisi" olarak tanımladığı üretim de

budur zaten...) Popüler kültürü, (tüketenlerin dışında) resmi ideolojinin karar odakları oluşturur. Yani yönetileni, varlıklı ile yoksulu, özgür olan ile özgür olmayana, mutsuz insan ile onu mutsuz kılan toplumsal realiteyi özdeşleştiren yanılısamayı güçlendirir.

Popüler kültürün tahribatıyla, emekçiler için kendisi olmak, onları giderek daha az tatmin eder, başkaları (yani egemenler) gibi olma isteğini (hayalini) güçlendirmeye hizmet eder. Resmi ideolojinin seri üretimine, egemen kültürün standartlaşmasına, kültürün ticaret konusu haline getirilmesine ve düzeyinin düşmesine neden olan popüler kültür; emekçilerin amorfleşmesine, pasif yansıtıcılara-aktarıncılara dönüşmesine yol açar. Sermayenin oyunu şeklinde gerçekleşen popüler kültür, emekçilerin muhalif konumlarını anlamlandırmasının önünü tıkar. Çünkü popüler kültür, Devletin İdeolojik Aygıtları'ndan (DİA) biridir.

DİA'lar üzerine yeni açılımlar getiren Louis Althusser, DİA olarak din, hukuk, kültür, vb'i kurumları sıralayıp, "Hiçbir sınıf DİA'lar içinde ve üstünde hegemonyasını uygulamadan devlet iktidarını sürekli olarak elinde tutamaz" der. Egemen sömürü düzeninin ayakta kalmasına hizmet eden DİA'lar, resmi ideolojiye hizmet eder. Unutulmamalıdır ki, binlerce yıldır sınıf-sömürücü koşulların sürecinin dışlıları arasında öğütülen insan(lık), DİA'ların ürettiği imgelerin, mitlerin dolayısıyla biçimlendirilmiş, koşullanmayı da içselleştirmiştir.

Örneğin Mezopotamya kralları, her savaş sonrası yaptıkları anıtlara zaferlerinin öyküsünü resmettirirlerdi. Anıtlar, savaş belgesi ve tanığıydı. Anıt resimlerin ilginç yanı, hiçbir Asurlu askerin ölü ya da yaralı olarak çizilmeyişiydi. Pek çok Asurlu'nun yaralandığı, yaşamını yitirdiği savaşlardan görüntüye aktarılan yanı; mağlup edilen tarafın ölüleri, yaralılara arasında savaşan Asur askeri ve düşmanına son darbeyi indiren Asur kralıydı. Asurlular, "Alt edilmiş düşmanın boyuna ayağına basmış kralın imgesi var olduğu surece, boyunduruk altına alınan kabilenin bir daha baş kaldıramayacağına inanıyordu." (E.H. Gombrich, Sanatın Öyküsü)

Özetle popüler kültür, yıllar öncesi Asur egemenlerinin işlevini üstleniyor. Yani siyasal tercihleri belirleyen yaşam alışkanlıkları oluşturan mitler oluşturuyor.

Temel DEMİRER

* İnsanlık Aylık Kültür Sanat Dergisi, Sayı: 85 Kasım / 97'den alınmıştır.

MEMURUN ÇİLESİ

Biz türlü türlü sıkıntıları aşarak geldik
Görevimizi kutsal bildik, göğsümüzü siper ettik
Yıllarca hakkımız olan alacağımızı istedik
Bizi de gör sesimizi duy artık devlet baba

Zamlar sanki fukaraya verilen sadaka
Aldığımız mesailer ise bir günlük nafaka
Emekli maaşımız ise alır bir gün baraka
Bizi de gör sesimizi duy artık devlet baba

Çok bağırdık sesimizi duyuramadık
Hakkımızı aramaya kalktık, tartaklandık.
Kasaba, bakkala, ev sahibine borçlu kaldık
Bizleride gör, sesimizi duy, devlet baba

Dilekçe yazalım dedik, büyüklerimizi aşamadık
Dertlerimiz çoktu, yeterince anlatıp, taşamadık
Polis cöplərindən nasip aldık, hiç kaçamadık
Bizi de gör, sesimizi duy, devlet baba

Beş dakika geç gelmenin hesabını sorarlar
Halimizi beğenmezlerse soruşturma açarlar
Büyük sorumlulukları memurlara atarlar
Bizi de gör, sesimizi duy artık devlet baba

Sefer ÇİDEM
Vergi Dairesi Müdürlüğü
K.Paşa / İZMİR

Gürel SÜRÜCÜ
Boğaziçi V.D./İST.

SOLDAN SAĞA: 1-Yüksekçe yer, engel - Dışın karşıtı - Çoğul ikinci kişi adı. 2- Emireri - Bir nota 3- Bir müzik aleti - Muhteva 4- Tibet'te Asya'nın bazı yörelerinde yabani veya evcil olarak yaşayan, kılları uzun öküz türü - Keçi kulından dokunmuş ve örülmüş hayvan çulu, yem torbası gibi şey 5- Bir dileği, isteği yerine getirme - Köy muhtarı yardımcısı 6- Mermi olarak çakıl taşı atan bir tür top 7- Elma armut gibi meyvelerin kurutulmuşu - Güzel kokulu bir madde 8- Adale - Alt kurul, encümen, komisyon 9- Ters akıntıların oluşturduğu dönme, girdap - Hekimlikte kullanılan çok yıllık ve otsu bir bitki 10- Ses birimi - Pik, oyun kağıdında bir grup 11- En kısa zaman, lahza - Çaresiz, zavallı kimse- Bir sesleniş şekli 12- Mağlup - İstanbul'da bir semt.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Karbonat katılarak köpürtülmüş limonata - Gümüş beyazlığında yumuşak bir element 2- Bağırsaklar - Pamuk ipliğinden yapılan kalınca kilim - Bir soru sözü 3- Bitkisel, hayvani ve madeni maddelerin karışımından yapılan macun, panzehir - Kumazlı aklı ermeyen, kolaylıkla aldatılabilen 4- Ufuklar, dört bir taraf - Belirli nesnelere ya da durumlar karşısında duyulan olağandışı güçlü korku, yalçı 5- Horoz, hindi vb.'nin tepesinde bulunan kırmızı deri uzantısı - Kısa ve öz söz, veciz 6- Tahıl elenen kalbur - Şişe sarılarak karda kızartılan, kekikli kuzu barsağı 7- Sembol, rumuz - Bir kimsenin iyiliği altında olan şey 8- Gün - Örnek, kalıp- Eski Mısır tanrısı 9- Vücutta sırtına ile sıvı verme işi, zerk - Ana, esas, asil 10- Eritilmiş ve biraz yakılmış şekerle yapılan şekerleme 11- Boru sesi - Bir ilimiz 12- Bir organın yuvarlak ve birbirinden ayrılmış parçalarından herbiri - Gökle ilgili

Hazırlayan Hüseyin AKTAN

GECE YENİ BAŞLADI

Gece yeni başladı
Çingene elinde davulu
Gecenin sessizliğini bir çığ
Gibi yarıyordu
Gece yeni başladı
Ayyaş hasan dar sokakta
Gölgesinden ürke ürke geliyor
Yine delikanlılığı boka sürmemek
Pahasına
Yaklaştığında elektrik lambasına
Ondan büyük yok
Yol ortasında.
Meyhaneci kadın
Yol almakta geçen günden
Kalan hesap adına
Beklemekte onu
Sisli ve puslu gece
Ve evinde canavar olan Memete
Oturmuş yanına yine sere serpe,
Unutma ve anma adına
Gece karanlık ve puslu
Gece gizemli
Ve o kadar da saklı.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

BİR FOTOĞRAFTAN ARTA KALAN

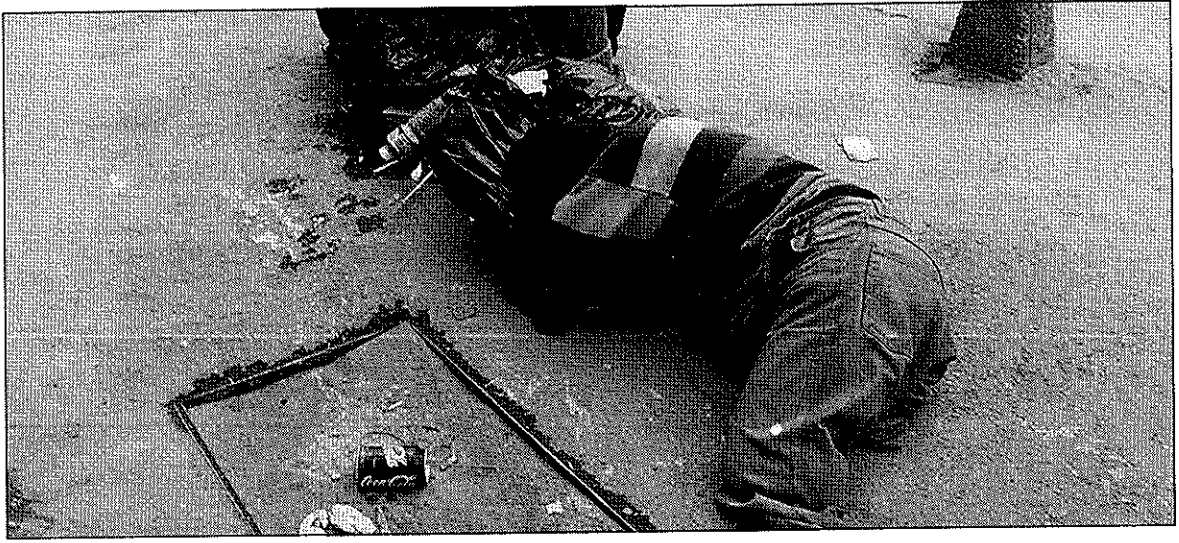
Hep bir yerlerden geçeriz ve çoğu şeye puslu gözlerle bakarız, bakarız da görmekten korkarız. Ya da her şey bizim için bir kütle olur. İnsansal özelliklerimizi kopartıp atarcasına.

Bir kutu kola ve çöp kutusunun yanında herhangi bir kütle gibi görünüyordu.

İlk bakışta gözlerin onu bir insan olarak algılaması çok güçlü. Artık gören gözler onu görmez, duyan kulaklar onu işitmez, dokunan eller onu hissetmez olmuştu. Onu yaşama bağlayan

ayakların varlığını düşündükçe onları da ortak ediyordu. Çünkü biliyordu ki çarkın dişlileri arasında kalmayı kabullenmiş ve kendisi gibi ses çıkartmamış olan bu gözler, bu ayaklar, bu eller, bu beyinler tıpkı onun gibi suçluydular.

Yaşamak adına yaşadıklarını sanıyorlardı. Aynen şu çöp ve kola kutusunun yanında duran bir kütle gibi görünen kendisi gibi. Ne olduklarını bilmeden ve ne adına yaşadıklarının farkına varmadan.

ya da yaşamı ona bağlayan her şey ortadan kalkmış gibiydi.

Şu dünyada ona ayrılan yer ise koskoca bir çöplüktü. Çöplüğün içinde, inadına varım buradayım diyen değil; yok olup giden, kurumuş bir çiçek misali kendisine hayat veren sudan umudu kesilmişti. Onun için artık ne fark ederdi ki. Umutlarını tüketmişlerdi. Ertesi günü görebilmek adına yaşamaya çalışması neyi değiştirecekti. Tadıp hissetmeden zevk alıp mutlu olmadan. Şu başucundan geçip giden milyonlarca ayak onun tanığıydılar. Neler yaşayıp ne acılar çektiğinin. O ayaklar ki bir gün olsun onun ne derdini sormuş ne de derdine derman olmuşlardı.

Belden aşağısı yoktu. Bir kütle görünümü veren zaten bu hali değilmiydi. Çarkın dişlileri arasında milyonlarca insanın yaşamı gibi onun da yaşamı, bacakları paramparça edilip yok edilmişti. Değiştiremediği yazgısının suçu yalnız kendisinin miydi. Şu başucundan geçip giden milyonlarca

Artık o bir fotoğrafın karesindeydi.

Denklaşöre basıldığında donup kalan ve değişmeyen bir karede. Ama deklanşöre basan parmaklarda bir farklılık vardı. "Böyle gelmiş böyle gitmez" diyen parmaklar çoktan isyan etmişlerdi. Eller, gözler, ayaklar, beyinler çoktan reddetmişti çarkın dişlileri arasında kalmayı ve insan olduğunu unutarak yaşamayı.

İnadına basılıyordu deklanşörler, yaşamı canlandırmak adına karelerinde dondurarak.

Ve bir gün bu kareler değişecekti. Yok edilen beyinler canlandırılacak, eller hissedecek, gözler görececek, ayaklar isyan edecekti.

Ve insanlar insan olduğunun bilinciyle yaşayacaktı.

Ve umutlar yeniden yeşerecekti.

Ve çarkın dişlileri bir kez daha, yeniden parçalanacaktı.

Hazal CAN

ENGİN YAYINCILIK

*Tam metin, özenli basım ve en iyi çevirilerle
Dünya Klasiklerinde Lider Kuruluş*

- * Dünya Klasikleri
- * Çocuk Klasikleri
- * Sanat Kitapları
- * Araştırma İnceleme Kitapları
- * İlk Okuma Dizisi
- * Yardımcı Ders Kitapları

Ayhan Işık Sokak No; 11 Beyoğlu/İST.Tel.:(0.212) 244 08 44 -243 57 63 245 27 99 Fax;251 52 89